

Tutkintaselostus

A 2/1999 Y
OSA II

Seitsemäntoista tulipaloa tai palonalkua vanhusten palvelutaloissa ja vastaavissa 1.12.1999 – 28.2.2000

Tämä tutkintaselostus on tehty turvallisuuden parantamiseksi ja uusien onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi. Tässä ei käsitellä onnettomuudesta mahdollisesti johtuvaa vastuuta tai vahingonkorvausvelvollisuutta. Tutkintaselostuksen käyttämistä muuhun tarkoitukseen kuin turvallisuuden parantamiseen on vältettävä.

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	1
1 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA MUHOKSELLA 3.12.1999	3
1.1 Tapahtumat	3
1.2 Pelastustoimet.....	3
1.3 Vahingot	5
1.4 Palon syttymissyy.....	5
1.5 Palon leviäminen.....	5
1.6 Rakennus	6
1.7 Aukkaat	6
1.8 Turvallisuusjärjestelyt.....	6
1.9 Henkilöstö.....	7
Lähteet	7
2 TULIPALO INVALIDIEN PALVELUTALOSSA HELSINGIN KÄPYLÄSSÄ 17.12.1999.....	9
3 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA ORIVEDELLÄ 17.12.1999	13
4 TULIPALO KEHITYSVAMMAISTEN TYÖKESKUKSEN ASUNTOLASSA YLITORNIOILLA 27.12.1999	21
5 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA LAPINLAHDELLA 1.1.2000.....	27
6 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALON KELLARIVARASTOSSA HELSINGIN TAPULIKAUPUNGISSA 6.1.2000	35
7 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA HYVINKÄÄLLÄ 15.1.2000	41
8 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA JAALASSA 17.1.2000.....	49
9 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA ILOMANTSISSA 18 - 19.1.2000.....	55
10 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA ANJALANKOSKELLA 22.1.2000	61
11 TULIPALO LEVÄNIEMEN TOIMINTAKESKUKSESSA HEINÄVEDELLÄ 30.01.2000	67
12 VAARATILANNE VANHUSTEN PALVELUTALOSSA ÄHTÄRISSÄ 30.1.2000	71
13 TULIPALO VANHUSTEN ASUINTALOSSA HÄMEENLINNASSA 5.2.2000	77
14 TULIPALO VASTAANOTTOASUNTOLASSA PUOLANGALLA 11.2.2000.....	81

15 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA SAARIJÄRVELLÄ 18.2.2000.....	87
16 VANHUKSEN KUOLEMAAN JOHTANUT TAPATURMA JYVÄSKYLÄSSÄ 22.2.2000	93
17 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA KURIKASSA 23.2.2000.....	97

Luvun 1 alaotsikot toistuvat myös luvuissa 2-17.

ALKUSANAT

Heti Maaningalla 4.12.1999 tapahtuneen vanhusten palvelutalo Viljamin palon jälkeen Limingan kihlakunnan poliisilaitoksen Muhoksen yksikkö ilmoitti Onnettomuustutkintakeskukselle Muhoksella 3.12.1999 sattuneesta tulipalosta, jossa vanhusten asuintalon kolme huoneistoa kärsi merkittäviä palovahinkoja. Poliisi korosti, että toisissa olosuhteissa seuraukset olisivat voineet muodostua yhtä vakaviksi kuin Maaningalla.

Maaningan palon tutkintalautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kävivät palopaikalla ja päättivät laatia palosta lyhyen tutkintaselostuksen.

Vuodenvaihteeseen 1999 - 2000 ajoittui sitten laaja tulipalojen ja palonalkujen sarja vanhusten palvelutaloissa ja vastaavissa. Kolmen kuukauden kuluessa, 1.12.1999 - 29.2.2000 välisenä aikana, näitä paloja oli kaikkiaan seitsemäntoista.

Tutkintalautakunta on laatinut näistä paloista vakiojäsentelyä noudattavat lyhyet tutkintaselostukset. Paloja ei ole tutkittu yhtä perusteellisesti kuin suuronnettomuuksien ja niiden vaaratilanteiden tutkinnassa tehdään. Tutkinnan palopaikalla on tehnyt joku tutkintalautakunnan jäsenistä tai asiantuntijoista taikka Onnettomuustutkintakeskuksen asiantuntijoista. Nämä päätutkijat ovat laatineet myös tutkintaselostusten pohjatekstit. Päättäjöinä ovat toimineet:

Nimi:	Palot:
Kari Lehtola	2, 4, 6, 9, 11, 12, 14, 15 ja 16
Seppo Männikkö	1, 3 ja 13
Matti Peurala	17
Hannu Venäläinen	5
Ulf Westersträhle	7, 8 ja 10

Tapahtumapaikkakuntien poliisi- ja pelastusviranomaiset ovat antaneet tutkijoille virka-apua.

1 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA MUHOKSELLA 3.12.1999

1.1 Tapahtumat

Muhoksen kunnan keskustassa osoitteessa Rivikuja 1 syttyi 3.12.1999 klo 14.00 aikoihin tulipalo vanhusten asuintalon asunnossa A 4. Rakennus on yksikerroksinen rivitalo, jossa on yhteensä 10 asuntoa. Rakennuksen omistaa Muhoksen Vanhustentaloyhdistys ry.

Kotipalveluhenkilöstö, kuusi kodinhoitajaa ja sairaanhoitaja, oli pitämässä viikkopalaveria syttyneen rivitalon naapurirakennuksessa, kun yksi heistä havaitsi asunnosta A 4 tulevan savua. Kotipalveluhenkilöstö teki paloilmoituksen hätäkeskukseen ja ryhtyi pelastustehtäviin. He ehtivät saada syttyneen asunnon asukkaan ja suurimman osan muista talon asukkaista pelastettua ulos ennen palokunnan yksiköiden saapumista paikalle. Ilman kotipalveluhenkilöstön paikalla oloa paloilmoituksen tekeminen ja asukkaiden pelastaminen olisi viivästynyt ja palon seuraukset olisivat voineet olla hyvinkin vakavat.

Syttyneen huoneiston asukas loukkaantui lievästi ja hänet sekä naapuriasunnon asukas toimitettiin sairaalan tarkastettaviksi. Muita henkilövahinkoja palosta ei aiheutunut.

Oulun hätäkeskus vastaanotti ilmoituksen tulipalosta klo 14.00.35 ja hälytti paikalle Muhoksen peruslähdön, täydennyslähdönä hälytettiin lisäksi Fortumin tehdaspalokunta. Poliisi hälytettiin paikalle klo 14.05. Muhoksen paloasema sijaitsee muutaman sadan metrin päässä palokohteesta ja ensimmäinen päällystöviranhaltija saapui paikalle noin kolmen minuutin ja ensimmäinen sammutusyksikkö noin kuuden minuutin kuluttua hälytyksestä.

Tulipalo oli syttynyt asunnon A 4 keittokomerossa. Palo levisi asunnosta ullakolle.

Palossa tuhoutui pahoin kolme asuntoa, kolme muuta asuntoa kärsi huomattavia savu- ja palovahinkoja ja loput neljä asuntoa kärsivät lähinnä savuvahinkoja.

Palon aikana poliisi evakuoivat myös viereisen B-talon asukkaat. He saivat luvan palata asuntoihinsa klo 18.00.

Palaneen talon asukkaat sijoitettiin välittömästi palon jälkeen Päivärinteen Palvelukeskukseen (5), omaisten luokse (4) tai terveyskeskuksen sairaalaan (2). Myöhemmin heidät sijoitettiin kunnan osoittamiin asuntoihin yhtä omaisten luo jäänyttä lukuun ottamatta.

1.2 Pelastustoimet

Oulun hätäkeskukseen tuli puhelimitse ilmoitus vanhusten rivitalon huoneistopalosta klo 14.00.35. Hätäkeskus hälytti hälytysohjeen mukaisesti Muhoksen peruslähdön kohteeseen 14.01.19 ja täydennyslähdönä Fortumin tehdaspalokunnan yksikön klo 14.04.14. Peruslähde muodostuu Muhoksen ja Utajärven sammutus- ja pelastusyksiköistä ja Mu-

hoksen sairausautosta. Kaikkiaan paikalle hälytettiin 8 sammutus- ja pelastusautoa ja yksi sairausauto.

Muhoksen ensimmäinen sammutusyksikkö (MU 11) ja sairausauto (MU 191) olivat palo-paikalla noin 6 minuutin kuluttua hälytyksestä. Tätä ennen paikalle ehti jo Muhoksen päällystöpäivystäjä. Loput Muhoksen yksiköt (MU 12 ja MU 14) olivat paikalla 10 – 12 minuuttia hälytyksestä. Utajärven yksiköt olivat paikalla noin 20 minuutin kuluttua hälytyksestä. Peruslähdön vahvuus oli 23 miestä. Pelastustoimintaan osallistui yhteensä 29 henkilöä.

Ensimmäisen sammutusyksikön saapuessa paikalle kaikki ihmiset oli pelastettu ulos. Palokunnan tehtävä oli siten tulipalon rajoittaminen ja sammuttaminen. Huoneistopalo saatiin rajoitettua nopeasti siten, että sen leviäminen ullakon ontelossa ja viereisiin asuntoihin saatiin estettyä. Ullakkopalon rajoittamista helpotti se, että ullakon ontelo oli jaettu kahden asunnon kokoihin osastoihin vesikattoon ulottuvilla kipsilevyseinillä. Tämä jako muodostui luonnollisesti, koska rakennus oli porrastettu rinteeseen kahden asunnon osissa noin 40 cm:n porrastuksella.

Sammutustyön jälkeen palokunta suoritti rakennuksessa savutuuletuksen ja sammutus-raivauksen.

Kuva 1. Savusukelluspari sammuttamassa asuntoa, josta palo alkoi.

Figure 1. Smoke diver team extinguishing the fire in the apartment where the fire initially started.

1.3 Vahingot

Asunnon A 4 asukas loukkaantui palossa lievästi. Lisäksi yksi henkilö toimitettiin sairaalaan tarkkailtavaksi hänen hengitettyään savua. Palossa ei syntynyt muita henkilövahinkoja.

Asuntojen A 3, A 4 ja A 5 irtaimisto ja sisäpuoliset rakenteet tuhoutuivat palossa täysin. Palo levisi asunnosta A 4 ikkunoiden rikkouduttua räystäään kautta ullakolle. Ullakon rakenteiden petettyä yläpohja sortui osittain myös naapuriasuntojen osalta.

Kolme muuta asuntoa kärsi huomattavia savu- ja vesivahinkoja. Lopuissa neljässä asunnossa aiheutui eri asteisia savuvahinkoja.

Koko rakennus remontoitiin ennen kuin asunnot otettiin uudelleen käyttöön. Asukkaat muuttivat korjattuun rakennukseen huhtikuun lopussa 2000.

Omaisuusvahingot palossa olivat rakennuksen osalta noin 120 000 euroa (700 000 markkaa). Asuntojen irtaimisto tuhoutui tai vaurioitui lähes kokonaisuudessaan. Yhdellä asukkaalla oli kotivakuutus, muiden irtaimisto oli vakuuttamaton.

1.4 Palon syttyisyys

Asunnon A 4 keittokomeron kaksilevyisen sähkölieden takimmaisena levyn on poliisin teknisessä tutkinnassa todettu olleen päällä maksimiteholla (1500 W). Löydösten perusteella hellan päällä on todettu olleen palavaa materiaalia. Asukkaan laitettua levyn jostain syystä päälle on palava materiaali syttynyt. Asukkaan humalatila oli 1,59 promillea.

1.5 Palon leviäminen

Sähkölevyllä olleen palavan materiaalin syttyä palo levisi ensin lähellä oleviin lastulevyrunkoisiin kaappeihin ja mahdollisesti lähellä olleeseen irtaimistoon. Pienessä keittokomerossa lämpötila nousi nopeasti ja syttymistilassa tapahtui yleissytytyminen.

Palo levisi keittokomeron yleissytytymisen jälkeen nopeasti koko asuntoon, jonka irtaimisto ja sisärakenteet tuhoutuivat.

Rikkoutuneiden ikkunoiden kautta palo pääsi leviämään ullakolle syttyneen asunnon kohdalla. Palo oli levinnyt ullakolle palokunnan tullessa paikalle.

Vaikka varsinainen palo saatiin rajattua ullakolla kahden asunnon kokoiseen osastoon, savukaasut levisivät koko ullakolle. Tätä kautta savuvahinkoja syntyi kaikkiin asuntoihin.

Rakennuksen osastointi vesikattoon asti kahden huoneiston osissa auttoi ullakkopalon rajoittamista merkittävästi.

1.6 Rakennus

Muhoksen Vanhustentaloyhdistys ry omistaa Muhoksen keskustassa Rivikuja 1:ssä olevat rivitalot. Taloja on yhteensä kolme, joista A- ja B-taloissa on kummassakin 10 yksiota. C-talo on huoltorakennus. Rakennukset on rakennettu vuonna 1974. Vanhustentaloyhdistys on vuokrannut asunnot vanhuksille.

Asuinrakennukset A ja B ovat tyypillisiä yksikerroksisia rivitaloja. Asunnot ovat suhteellisen pieniä, 26 - 29 m². Jokaisesta asunnosta on yksi ulko-ovi suoraan ulos.

Rakennuksessa oli loiva harjakatto siten, että harjan kohdalta ullakko-ontelon korkeus oli noin puoli metriä.

Asuntojen väliset seinät olivat puurunkoisia. Näissä seinissä on normaalien rakennuslevyjen (lastulevy) lisäksi asennettu ylimääräinen kipsilevy paloturvallisuuden parantamiseksi. Sisäiset seinät olivat levyrakenteisia. Asuntojen yläpohja oli myös levyrakenteinen.

Ilmanvaihto oli järjestetty siten, että jokaisessa asunnossa oli oma erillispoisto suoraan ulos.

Rakennuksen julkisivut oli tehty pitkillä sivuilla lautapaneelista ja päädyt oli muurattu.

1.7 Asukkaat

Asukkaat asuntoihin valitsee Muhoksen kunnan sosiaali- ja terveystoimen vanhusten palveluasuntojen valintatyöryhmä.

Kussakin asunnossa asui yksi vanhus lukuun ottamatta asuntoa 2, jossa asui pariskunta.

Asukkaat olivat iältään 60 - 90 -vuotiaita keski-ikä ollessa noin 75 vuotta.

Asukaista yksi käytti pyörätuolia, yksi käveli tuen varassa ja muut pystyivät liikkumaan ilman apuvälineitä. Yksi vanhus oli lievästi dementikko ja yksi mielenterveysongelmainen.

A-talon asukkaista seitsemälle oli järjestetty kotipalvelun ja/tai sairaanhoidon avopalveluita. Kolmen asunnon asukkaat olivat täysin omatoimisia.

1.8 Turvallisuusjärjestelyt

Vanhustentalo ry oli asennuttanut asuntoihin palovaroittimet joitakin vuosia sitten. Palon aikana suurin osa palovaroittimista oli toiminnassa. Parissa asunnossa ilmeisesti asukas oli itse poistanut pariston tupakoinnin aiheuttamien hälytysten takia. Yhdessä asunnossa ei ollut palovaroitinta lainkaan.

Syntyneessä asunnossa palovaroitin ei toiminut pariston puuttumisen takia.

Syttyneessä asunnossa oli alkuperäinen sähköliesi. Rakennuksen neljään muuhun asuntoon oli lieden vaihdon yhteydessä vaihdettu turvakytkimellä varustettu liesi. Muuhinkin asuntoihin oli tarkoitus vaihtaa vastaava liesi uusimisen yhteydessä.

Missään asunnossa ei ollut turvapuhelinta.

1.9 Henkilöstö

Asukkaat ovat vuokrasuhteessa Muhoksen Vanhustentaloyhdistys ry:n kanssa. Osalle heistä on järjestetty normaalin vanhusten avohoidon tapaan palvelu- ja hoitosopimusten mukaista avohoitoa. Samassa pihapiirissä olevassa huoltorakennuksessa olevassa kerhotilassa oli kunnan kotipalvelun tukipiste. Kotipalvelu toimi tästä pisteestä päivittäin klo 07 – 21 välisenä aikana. Tukipisteessä ei ollut varsinaista päivystystä, vaan työntekijät lähtivät sieltä tehtäviinsä kunnan alueelle. Tulipalo syntyi viikkopalaverin aikana.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Limingan kihlakunnan poliisilaitoksen Muhoksen palvelutoimiston ilmoitus 6440/S/10794/99 liitteinen
2	Oulun teknisen rikostutkimuskeskuksen tutkintapöytäkirja TEK 99/0185/10.12.1999 liitteinen.
3	Muhoksen palokunnan hälytysseloste, onnettomuusseloste ja rakennusseloste.
4	Muhoksen Vanhustentaloyhdistys ry:n vuokratalon Rivikuja 1 pääpiirustus 15.3.1973.

2 TULIPALO INVALIDIEN PALVELUTALOSSA HELSINGIN KÄPYLÄSSÄ 17.12.1999

2.1 Tapahtumat

Invalidiliitto ry:n omistamassa invalidien palvelutalossa Helsingin Käpylässä, osoitteessa Kimmontie 5 syttyi 17.12.1999 pian klo 20.30 jälkeen tulipalo. Yhdessä huoneessa asunut aikuisikäinen kehitysvammainen mies oli työskennellyt tietokoneen ääressä. Samalla kirjoituspöydällä paloi jalassaan oleva kynttilä. Jostakin syystä kynttilä kaatui pöydälle ja syytytti pöydällä olleet paperit tuleen. Papereista palo levisi tietokoneeseen, joka paloi korjauskelvottomaksi.

Kuva 1. Kirjoituspöytä, jolla palo sattui. Kynttilän sytyttämät paperit olivat tietokoneen oikealla puolella.

Figure 1. The writing desk where sheets of paper caught fire from a burning candle, on the right-hand side of the computer.

Asukas lamaantui tapahtuneesta niin, ettei kyennyt poistumaan asunnosta. Pian asunnon palovaroin alkoi soida. Naapuriasunnon asukas, pyörätuolilla liikkuva invalidi, kuuli palovaroittimen äänen, meni palavaan asuntoon ja ohjasi asukkaan ulos. Tämän jälkeen hän hälytti talon henkilökunnan, joka hälytti palokunnan.

2.2 Pelastustoimet

Eräs talon henkilökuntaan kuuluva teki hätäilmoituksen puhelimitse Helsingin hätäkeskukseen klo 20.41.13. Hätäkeskus hälytti paikalle sairaalapalon mukaisen peruslähdön, johon kuuluivat seuraavat yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
H 4	Johtoauto	20.42.06	20.45.23	20.50.07	2
H 11	Pelastusauto	20.42.06	20.44.14	20.51.21	5
H 13	Säiliöauto	20.42.06	20.44.22	20.51.51	1
H 15	Raskas pelastusyksikkö	20.42.06	20.46.59	20.51.16	3
H 16	Nostolava-auto	20.42.06	20.44.26	20.50.30	1
H 26	Nostolava-auto	20.42.06	20.44.18	20.54.21	1
H 41	Pelastusauto	20.42.06	20.43.47		4
H 191	Sairasauto	20.42			
H 491	Sairasauto	20.42			
H L4	Ensihoitoyksikkö	20.42			

Henkilökunta oli tyhjentänyt talon asukkaista jo ennen palokunnan tuloa. Palokunta ehti paikalle juuri ennen lieskahdusvaihetta. Palanut asuinhuone sammutettiin suihkulla ja tilat tuuletettiin.

2.3 Vahingot

Asunnon asukas ei vahingoittunut.

Palo rajoittui kirjoituspöydälle, mutta asunto kärsi pahoja savu- ja nokivahinkoja.

2.4 Palon syttymissyy

Palon aiheutti paperien peittämälle kirjoituspöydälle kaatunut kynttilä.

2.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt käytävään tai toisiin asuntoihin. Savu levisi koko käytävään, mutta kiinni olevat palo-ovet estivät sen leviämisen muihin kerroksiin.

2.6 Rakennus

Rakennus on rakennettu vuonna 1953. Se on kolmikerroksinen kerrostalo, jossa on 35 asuntoa. Talo on kokonaisuudessaan kivrakenteinen niin, että ulkoseinät, asuntojen väliset seinät sekä välipohjat ovat teräsbetonia.

2.7 Asukkaat

Talon kaikki 23 asukasta ovat periaatteessa vaikeavammaisia. Huomattava osa liikkuu pyörätuolin varassa, useimmat hyvin tottuneesti. Vuoteeseen sidottuja asukkaita talossa ei ole.

2.8 Turvallisuusjärjestelyt

Jokaisessa huoneessa ja lisäksi käytävillä on palovaroittimet.

2.9 Henkilöstö

Talossa on päiväsaikaan arkipäivinä yleensä seitsemän ja viikonloppuisin neljä henkilö-
kuntaan kuuluvaa. Illalla klo 17 - 22 välillä siellä on 1 - 2 työntekijää ja öisin klo 22 - 07
yksi. Taloa ei voi jättää ilman henkilöstöä muun muassa selkäydinpotilaiden liikuttelemi-
sen takia.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen pöytäkirja teknisestä tutkinnasta n:o 1847-99
2	Helsingin hätäkeskuksen hälytysseleste.
3	Helsingin pelastuslaitoksen onnettomuusseleste ja rakennusseleste.
4	Valokuvaliite.

3 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA ORIVEDELLÄ 17.12.1999

3.1 Tapahtumat

Oriveden keskustassa, osoitteessa Särkämäentie 3 syttyi 17.12.1999 aamulla klo 5.30 aikoihin tulipalo vanhusten asuintalon asunnossa E 4. Rakennus on yksikerroksinen rivitalo, jossa on yhteensä 8 asuntoa. Rakennuksen omistaa Oriveden Lepolinnasäätiö.

Koiraa aamulla ulkoiluttamassa ollut nainen havahtui räjähdykseen ja huomasi pian liekkejä lähitöllä olevan rivitalon päädyssä. Hän tiesi, että talossa asuu vanhuksia. Hän lähti etsimään lähintä puhelinta. Nainen tapasi pian kaksi postinkantajaa, joita hän käski soittamaan apua.

Tämän jälkeen nainen lähti kiireesti palopaikalle ja alkoi muiden paikalle tulleiden kanssa herätellä vanhuksia.

Pirkanmaan hätäkeskus hälytti paikalle Oriveden peruslähdön ja poliisin klo 05.44. Palokunnan ensimmäisten yksiköiden saapuessa paikalle noin 10 minuutin kuluttua hälytyksestä ohikulkijat olivat poliisin avustuksella saaneet evakuoitua asukkaat ulos asunnoista.

Tulipalo oli syttynyt asunnon E 4 keittokomerossa. Palo levisi asunnosta räystäään kautta ullakolle.

Palokunta rajoitti palon syttyneeseen asuntoon ja osaan ullakkoa.

Palossa ei sattunut henkilövahinkoja. Vanhukset siirrettiin ensin läheisen rivitalon yhteen asuntoon ja sieltä tarkastettaviksi Oriveden terveyskeskukseen. Oriveden kaupungin sosiaalityöntekijä, joka on myös Lepolinnasäätiön hallituksen jäsen, järjesti asukkaille jatkomajoituksen.

3.2 Pelastustoimet

Pirkanmaan hätäkeskukseen tuli puhelimitse ilmoitus vanhusten rivitalon huoneistopaloista klo 05.43.16. Hätäkeskus hälytti hälytysohjeen mukaisesti Oriveden peruslähdön kohteeseen klo 05.44 ja sairaankuljetusyksikön Orivedeltä klo 05.45.07. Peruslähtöön kuuluu sammutusyksiköt Orivedeltä, Juupajoelta ja Längelmäeltä. Päälystöpäivystäjänä alueella toimi palon aikaan Oriveden palopäällikkö. Oriveden hälyttämisyjärjestelmässä olleen teknisen häiriön takia hälytys Oriveden palokunnalle viivästyi muutaman minuutin ja päälystöpäivystäjälle noin 40 minuuttia. Eri pyynnöstä hätäkeskus hälytti täydennyslähtönä lisäksi Juupajoelta toisen sammutusyksikön ja miehistönkuljetusyksikön klo 05.50.29, Orivedeltä miehistönkuljetusyksikön klo 06.09.35 ja Orivedeltä kaksi sairaautoa klo 06.09. Hätäkeskus ilmoitti palosta aluepalopäällikölle klo 06.55. Aluepalopäällikkö, jona toimi Tampereen pelastuspäällikkö, lähti palopaikalle. Johtovastuu pelastustoiminnassa pysyi koko tilanteen ajan Oriveden pelastusviranomaisella.

Oriveden yksiköt (O 11 ja O 14) olivat palopaikalla noin 10 minuutin kuluttua hälytyksestä. Juupajoen sammutusyksikkö oli paikalla noin 20 minuutin ja Längelmäen sammutusyksikkö noin 29 minuutin kuluttua hälytyksestä. Oriveden palopäällikkö saapui paikalle klo 06.33 saatuaan perille tulleen hälytyksen noin klo 06.25. Peruslähdön vahvuus oli 18 miestä. Pelastustoimintaan osallistui yhteensä 38 henkilöä.

Ensimmäisen sammutusyksikön saapuessa palopaikalle poliisi ilmoitti yksikön johtajalle, että kaikki ihmiset on pelastettu ulos. Palokunnan tehtävä oli siten tulipalon rajoittaminen ja sammuttaminen. Huoneistopalo saatiin sammutettua nopeasti. Ullakkopalon sammuttamiseksi muodostettiin katkaisulinja ja palo saatiin sammutettua konesaumaton peltikaton läpi lyötyjen pistosuihkuputkien avulla sammutustyönjohtajan päättämälle rajoituslinjalle.

Sammutustyön jälkeen palokunta suoritti rakennuksessa savutuuletuksen ja sammutusraivauksen.

3.3 Vahingot

Palossa ei sattunut henkilövahinkoja.

Asunnon E 4 irtaimisto ja sisäpuoliset rakenteet tuhoutuivat palossa täysin. Palo levisi ikkunoiden rikkouduttua räystään kautta ullakolle, jossa palo alkoi levitä. Ullakolla palo kokonaan kuusi kattoristikkoa asunnon E 4 kohdalta. Alapuolisen huoneistopalon ja kattoristikoiden pettämisen seurauksena asunnon E 4 yläpohja paloi puhki osasta asuntoa.

Muissa asunnoissa tuli eri asteisia vesi- ja savuvahinkoja.

Koko rakennus piti korjata ennen kuin asunnot voitiin ottaa uudelleen käyttöön. Asukkaat pääsivät muuttamaan takaisin asuntoihin 15.5.2000 mennessä.

Omaisuuksvahingot palossa olivat rakennuksen osalta noin 85 000 euroa (0,5 miljoonaa markkaa). Lisäksi yhden asunnon irtaimisto tuhoutui täysin ja muissa asunnoissa irtaimisto kärsi vesi- ja savuvahinkoja.

Kuva 1. Särkängtie 3 E:n idänpuoleista sivua palon jälkeen. Asunto 3 E 4 on tuhoutunut pahoin. Taloa vasten nojaa irrotettu kattopelti.

Figure 1. The eastern flank of residential building Särkängtie 3 E, after the fire. Apartment 3 E 4 was severely damaged by the fire. A detached roofing sheet is leaning against the flank of the house.

3.4 Palon syttymissyy

Asunnon E 4 asukas, 76-vuotias mies, oli kova tupakoimaan. Hän oli herännyt aamulla noin klo 04.20 kissan pyydettyä ulos. Asukas istui olohuoneen sohvalle tupakoimaan. Hän poltti kaksi tupakkaa peräkkäin tumpaten tupakat pöydällä olevaan tuhkakuppiin. Asukas päätti tyhjentää täyttyneen tuhkakupin keittiössä olevaan roskapussiin. Roskapussi riippui keittiön alakaapiston ylimmän vetolaatikon vetimessä. Pussi oli noin puoliltaan mainoksia ja muita paperiroskia.

Asukas meni takaisin nukkumaan, mutta ei ehtinyt nukahtaa. Palovaroittimen ääni havahdutti hänet. Asukas nousi ylös ja huomasi roskapussin olevan tulessa ja asunnossa olevan runsaasti savua. Hän poistui asunnosta ulos ehtimättä ottaa mitään mukaansa. Hän muistaa ulko-oven jääneen auki.

Asukas ei pystynyt huonon liikuntakykynsä takia toimimaan ulkona muiden asukkaiden pelastamiseksi tai avun hälyttämiseksi. Hän jäi seisomaan pihalle.

Palo on syttynyt pääasiassa paperiroskia sisältävään roskapussiin tyhjennetyssä tuhkakupissa olleesta kytevästä tupakasta.

Kuva 2. Vetolaatikosto, jonka ylimmän laatikon nupissa roskapussi riippui, paloi täysin. Laatikoston edessä lattialla palanutta paperia ja sinivihreän roskapussin jäänteitä.

Figure 2. A garbage bag hanging on the knob of the uppermost drawer of the set of drawers which burnt entirely. On the floor in front of the set of drawers, burnt paper and remains of the blue-green garbage bag.

3.5 Palon leviäminen

Keittiön kaapin vetimessä olleen roskapussin syttyä palo levisi siitä ensin lähellä oleviin lastulevyrunkoisiin kaappeihin ja lähellä mahdollisesti olleeseen irtaimistoon. Pienessä keittokomerossa lämpötila nousi nopeasti ja syttymistilassa tapahtui yleissyttyminen.

Palo levisi keittokomeron yleissyttymisen jälkeen nopeasti koko asuntoon, jonka irtaimisto ja sisärakenteet tuhoutuivat.

Mahdollisesti auki olleen ulko-oven ja rikkoutuneiden ikkunoiden kautta palo pääsi leviämään ullakolle. Palo oli levinnyt ullakolle poliisin tullessa paikalle.

Ullakolta paloi täysin kuusi kattoristikkoa ja osittain niitä paloi yli ullakon puolivälin.

Ullakkopalon muodostaman ylipaineen johdosta muihin asuntoihin alkoi päästä savua asuntojen yläpohjan pienistä vuotokohtista. Näitä vuotokohtia oli asuntojen kivirakenteisten väliseinien ja yläpohjan saumakohtassa ja mm. ilmanvaihtoventtiilien läpiviennissä.

Kuva 3. Kuusi kattoristikkoa paloi poikki palaneen asunnon kohdalla.

Figure 3. Six burnt and broken roof trusses above the burnt apartment.

3.6 Rakennus

Oriveden Lepolinnasäätiö omistaa Oriveden keskustassa Särkängtie 3:ssa olevat Lepovainion rivitalot. Taloja on yhteensä kuusi ja ne on rakennettu vuosina 1976 – 1977. Säätiö rakennutti talot alun perin perustarkoituksensa mukaisesti vanhuksille. Vanhukset asuvat vuokralla.

Rakennukset ovat yksikerroksisia rivitaloja. Koska asunnot ovat suhteellisen pieniä, 27 m², ne on sijoitettu rakennuksen kummallekin sivulle vastakkain. Rakennuksen kerrosala oli 216 m².

Rakennuksessa oli loiva harjakatto siten, että harjan kohdalta ullakko-ontelon korkeus oli noin metri. Ullakkoa ei oltu jaettu palo-osastoihin. Vesikate oli tehty konesaumatusta pellistä.

Asuntojen väliset seinät olivat tiiliseiniä. Sisäiset seinät olivat levyrakenteisia. Asuntojen yläpohja oli myös levyrakenteinen.

Ilmanvaihto oli järjestetty siten, että jokaisessa asunnossa oli oma erillispoisto suoraan ulos.

Rakennuksen julkisivut oli tehty pitkillä sivuilla lautapaneelista ja päädyt oli muurattu.

3.7 Asukkaat

Asukkaat asuntoihin valitsee Oriveden Lepolinnasäätiön hallitus. Säätiön tarkoituksena on tarjota vuokra-asuntoja vähävaraisille oriveteläisille vanhuksille. Hallituksen puheenjohtajana toimii Oriveden terveyskeskuksen sosiaalityöntekijä.

Jokaisessa asunnossa asui yksi vanhus. Yhdessä asunnossa oli palon aikana vieraana asukkaan muualla asuva aviopuoliso.

Asukkaat olivat iältään 69 – 85 -vuotiaita keski-ikä ollessa 75,5 vuotta.

Talon kahdeksasta asukkaasta kolme oli omatoimisia, joskin yhtä lukuun ottamatta monien sairauksien vaivaamia. Viisi muuta olivat tavalla tai toisella liikuntarajoitteisia. Yksi heistä oli sokea. Mainitut viisi asukasta tarvitsivat säännöllisesti koti- ja/tai kotisairaanhoidopalveluja. Kaksi heistä vietti yhden päivän viikosta palvelutalossa.

3.8 Turvallisuusjärjestelyt

Lepolinnasäätiö ei ollut asentanut asuntoihin palovaroittimia. Neljässä asunnossa oli asukkaiden itsensä, heidän omaistensa tai tuttavien asentamat palovaroittimet. Paloneessa asunnossa oli palovaroitin, jonka oli asentanut asukkaan sukulainen.

Yhdessä asunnossa oli kunnan hankkima turvapuhelin.

Kerhohuoneessa oli yhteisessä käytössä ollut turvapuhelin. Tähän puhelimeen on ohjelmoitu myös talonmiehen puhelinnumero.

3.9 Henkilöstö

Asukkaat ovat vuokrasuhteessa Oriveden Lepolinnasäätiön kanssa. Heille on järjestetty normaalin vanhusten avohoidon tapaan palvelu- ja hoitosopimusten mukaista avohoitoa. Lepolinnasäätiön puolesta asukkaille ei ollut järjestetty mitään erityispalveluja.

Rakennuksen isännöinti- ja talonmiespalvelut on järjestetty normaalin vuokratalon tapaan.

Lähteet

N:o *Asiakirja:*

- 1 Kangasalan kihlakunnan poliisilaitoksen esitutkintapöytäkirja n:o 6210/R/2387/99.
- 2 Tampereen teknisen rikostutkimuskeskuksen pöytäkirja palon teknisestä tutkinnasta.

4 TULIPALO KEHITYSVAMMAISTEN TYÖKESKUKSEN ASUNTOLASSA YLITORNIOILLA 27.12.1999

4.1 Tapahtumat

Maanantaina 27.12.1999 pian klo 09 jälkeen havaittiin Ylitornion keskustaaajamassa, osoitteessa Mellantie 3 olevassa kehitysvammaisten työkeskuksen asuntolassa savun hajua. Asuntolassa oli tuolloin vain yksi asukas. Muut asukkaat olivat työssä läheisessä työkeskuksessa.

Asukas teki klo 09.13 hätäilmoituksen yleiseen hätänumeroon ja ilmoitus välittyi Rovaniemen aluehälytyskeskukseen (nykyinen Lapin hätäkeskus). Hän ilmoitti palosta myös työkeskuksen johtajalle, joka oli viereisessä rakennuksessa noin 100 metrin päässä asuntolasta. Johtaja juoksi asuntolaan. Hän kuuli juostessaan palokunnan hälytyssireenin soivan. Asuntolaan tultuaan hän totesi savun tulevan tuulikaapista. Hän otti asuntolan seinältä käsisammuttimen.

Tässä vaiheessa paikalle saapuivat ensimmäiset pelastajat eli Ylitornion sairausauton miehistö. He eivät tulleet autolla, vaan juoksivat paikalle viereisestä terveyskeskuksesta. Samanaikaisesti palovaroittimet alkoivat hälyttää. Toinen sairausauton miehistöön kuuluvista kehotti työkeskuksen johtajaa menemään rakennuksen toisessa päässä olevaan vuoropäiväkotiin tarkistamaan tilanne siellä. Myös päiväkodin puolella palovaroittimet olivat alkaneet hälyttää, mutta toimenpiteisiin hälytyksen johdosta ei ollut vielä ryhdytty.

Ensimmäinen sammutusyksikkö, Ylitornion VPK:n Y 11, saapui paikalle klo 09.24. Yksikön mukana saapunut ja siinä vaiheessa pelastustoimia johtamaan ryhtynyt palomies sai tiedon, että palopesäke olisi eteisessä olevassa sähköpäätaulussa. Koko rakennus, mukaan luettuna päiväkoti, tyhjennettiin heti ihmisistä.

Kun sähkökaapin ovi avattiin, sen yläosasta tuli pieniä liekkejä. Kaapissa ollut palo sammutettiin halonisammuttimella. Liekit hävisivät. Sähkökaapin takana olleen kuivaushuoneen seinää ja kattoa jouduttiin purkamaan palopesäkkeisiin pääsemiseksi. Tässä yhteydessä syntyi vetoa ja palokaasut purkautuivat ullakolle. Ullakolla tapahtui palokaasujen leimahdus ja räystäiden alta alkoi purkautua savua.

Sammuttajat menivät ullakolle kattoluukusta ja päätyihin moottorisahalla sahatuista aukoista. He alkoivat varovasti sammuttaa paloa vähällä vedellä. Kattoristikoissa oli hiiltyneitä osia, mikä pani epäilemään, että palo olisi kytenyt ullakolla jo jonkin aikaa. Ullakko oli niin matala, että siellä oli vaikea työskennellä. Tämän vuoksi vesikattoon tehtiin työskentelyaukko.

Palo saatiin sammumaan pian työskentelyaukon avaamisen jälkeen. Sitä ennen sähkönsyöttö rakennukseen katkaistiin.

4.2 Pelastustoimet

Rovaniemen aluehälytyskeskus sai hätäilmoituksen klo 09.13. Palokunnan hälyttäminen viivästyi hiukan joskaan ei ratkaisevasti, koska hätäilmoitus oli hieman puutteellinen (muun muassa katuosoitteen numero virheellinen). Toisaalta oli onni, että paikalla oli henkilö, joka kykeni tekemään edes puutteellisen hätäilmoituksen.

Aluehälytyskeskus hälytti paikalle seuraavat yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
Y 11	Sammutusauto	09.13.00	09.20.00	09.24.00	5
Y 141	Säiliöauto	09.13.00	09.22.00	09.26.00	3
Y 14	Säiliöauto	09.13.00	09.23.00	09.28.00	1
Y 171	Miehistöauto	09.13.00	09.38.00	09.40.00	3

Pelastustoimia johtanut palomies pyysi klo 09.34 aluehälytyskeskusta hälyttämään Ruotsin puolelta Övertorneån palokunnan. Kohteeseen lähti sammutusyksikkö ja säiliöautoyksikkö, joissa oli esimies ja neljä palomiestä.

Pelastustoimia johti aluksi Ylitornion VPK:n palomies, jolla oli hyvä kokemus palokunnan johtamisesta ja joka oli saanut siihen koulutuksen. Ylitornion palopäällikkö, joka oli lomalla, saapui kohteeseen klo 09.30 ja otti johtovastuun. Päälystöpäivystäjänä toimi aluepalopäällikkönä toimiva Pellon palopäällikkö, joka hälytettiin klo 09.21. Hän lähti heti kohteeseen. Kun hän saapui paikalle, tilanne oli jo hallinnassa. Johtovastuu pysyi Ylitornion palopäälliköllä.

Pelastustoimien käytännön suoritus käy ilmi jaksossa 4.1 olevasta tapahtumakuvauksesta. Sähköpääkeskuksessa ja sen läheisyydessä olleiden liekkien tukahduttaminen halonisammuttimella ja nopea siirtyminen ullakolle sammuttamaan sinne levinnyttä paloa oli tulokselliseksi osoittautunut ratkaisu. Palo oli kattoristikoiden hiiltymisestä päätellen ilmeisesti kytenyt jonkin aikaa ullakolla. Riskiä lisäsi vielä se, että kattoristikoiden alla oli aikaisemmin talon tasakattoon kuuluneita bitumirakenteita, jotka oli jätetty paikalleen muutettaessa rakennusta harjakattoiseksi.

4.3 Vahingot

Henkilövahinkoja ei sattunut.

Eteisessä ollut sähköpääkeskus paloi pahoin. Asuntolassa syntyi savu- ja vesivahinkoja. Eteisessä ja sen vieressä olleessa kuivaushuoneessa rakenteita jouduttiin rikkomaan palopesäkkeisiin pääsemiseksi. Ullakolla kattoristikoiden pintaosia hiiltyi, mutta ristikot jäivät edelleen käyttökelpoisiksi.

Kuva 1. Nokeentumia ja hiiltymiä kattoristikoissa.

Figure 1. Sooty and charred areas in the roof trusses.

4.4 Palon syttymissyy

Kun palo oli saatu sammuksiin, havaittiin, että sähköpääkeskuksen kaapissa ollut soittokellon muuntaja oli palanut muodottomaksi. Myös havaittiin, että ulko-oven soittokellon painonappi oli jäänyt pohjaan. On mahdollista, että se oli ollut pohjassa jo pitempään, mahdollisesti useita päiviä. Tältä ajalta ei kenelläkään ei ole kuitenkaan havaintoja ovikellon soimisesta. Muuntaja on kuumentunut ja sen ympärillä olleet muoviosat ja muu materiaali ovat syttyneet.

Ylitornion palopäällikön kokeillessa palon jälkeen soittokellon painonappia, se jäi yhden painalluksen jälkeen pohjaan.

Kuva 2. Sähköpääkeskus palon jälkeen. Palanut soittokellomuuntaja oikealla ylhäällä yksinäisen sulakkeen vasemmalla puolella.

Figure 2. The main distribution board after the fire. In the upper right corner, the burnt bell transformer to the left from the one lonely fuse.

4.5 Palon leviäminen

Palo rajoittui keskimmäisen talon eteisessä olleeseen sähköpääkeskukseen ja ullakko-tilaan eteisen ja kuivaushuoneen yläpuolella.

4.6 Rakennus

Rakennus, jossa palo sattui, on Ylitornion kunnan omistaman kolmiasuntoisen ketjutalon keskimäinen talo. Ketjutalo rakennettiin alun perin lääkärin asuintaloksi. Nykyisin ketjutalon eteläpään talo on muutettu ryhmäperhepäiväkodiksi ja kaksi muuta taloa kehitysvammaisten suojatyökeskuksen asuntolaksi.

Kuva 3. Ketjutalo, jonka talossa 1 palo sattui. Työkeskuksen asuntola on taloissa 1 - 2, talossa 3 on päiväkotä.

Figure 3. Part 1 of the linked house caught fire. Parts 1 and 2 being used as boarding houses of the Work Centre, and part 3 serving as day nursery.

Alun perin tasakattoinen rakennus muutettiin myöhemmin harjakattoiseksi. Tasakaton osia on yhä ullakolla välipohjan yläpuolella ja lämpöeristeiden alla.

Rakennus on osastoitu niin, että jokainen talo muodostaa oman palo-osastonsa. Harjakaton rakentamisen yhteydessä ullakolle rakennettiin vesikattoon ulottuvat palokatkot. Talosta toiseen pääsee siirtymään palo-ovien läpi. Päiväkodin ja asuntolan välinen palo-ovi pidetään lukossa, jotta lapset eivät mene asuntolan puolelle. Asuntolan talojen välinen palo-ovi on kiinni, mutta ei lukossa.

Päiväkodissa ja asuntolan pohjoispään talossa on jo pitkään ollut käytössä paristokäyttöiset ovikellot. Keskimmaisessä asunnossa ollut, palon aiheuttanut verkkokäyttöinen ovikello on palon jälkeen vaihdettu paristokäyttöiseen kelloon.

4.7 Asukkaat

Asuntolassa on 10 paikkaa. Yleensä kaikki paikat ovat käytössä. Asukkaat työskentelevät läheisessä työkeskuksessa ja tästä syystä asuntolassa ei työpäivinä klo 9 - 15 välisenä aikana ole yleensä ketään.

Asukkaat ovat täysin liikuntakykyisiä. Joskus asuntolassa on kuitenkin asukkaita, joiden toimintakyky on kriittisessä tilanteessa rajoittunut.

4.8 Turvallisuusjärjestelyt

Asuntolassa on palovaroitinjärjestelmä, joka on kytketty valvojan huoneessa olevaan ilmaisintauluun. Valvojan huone on kuitenkin yöaikaan miehitetty vain poikkeustapauksissa (ks. jakso 4.9).

Palon jälkeen taloon on asennettu automaattinen paloilmoitin, joka on kytketty Lapin hätäkeskukseen.

4.9 Henkilöstö

Asuntolassa työskentelee klo 07 - 21 välisen ajan yksi työkeskuksen työntekijä (kehitysvammahoitaja, lähihoitaja tai vastaava). Asukkaat laittavat aamu- ja iltapalansa ja hoitavat asumiseen liittyvät askareet itse, mutta tarvitsevat siihen ohjausta. Asukkaiden ollessa päiväsaikaan työkeskuksessa, myös asuntolassa työskentelevä työntekijä siirtyy normaalisti sinne.

Yöllä klo 21 - 07 välisenä aikana asuntolassa ei ole ketään henkilökuntaan kuuluvaa. Jos jonkun asukkaan toimintakyky on puutteellinen, hänet saatetaan sijoittaa paremmin selviytyvän asuintoveriksi. Silloin tällöin asuntolaan tulee kuitenkin asukas, joka tarvitsee valvojaa. Näin voi käydä esimerkiksi, kun kotonaan omaishoitajan hoidossa oleva henkilö siirtyy hoitajansa sairauden tai loman ajaksi asuntolaan. Tällaisessa tilanteessa joku työkeskuksen työntekijä tulee yön ajaksi asuntolaan. Hän valvoo yön ajan ja työskentelee tarkastuskierrosten välillä valvojan huoneessa.

Samassa ketjutalossa toimiva vuoropäiväkoti toimii myös yöaikaan ja siellä on henkilöstöä.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Tornionlaakson kihlakunnan poliisilaitoksen poliisitutkintapöytäkirja n:o 6770/S/3303/99.
<i>Poliisitutkintapöytäkirjan liitteet:</i>
1.1 Ylitornion kunnan palolaitoksen hälytysseoste, onnettomuusseoste ja rakennusseoste.
1.2 Neljä valokuvaa.
1.3 Tapahtuman uutisointi 28.12.1999
2	Poliisin Kemin rikosteknisen yksikön valokuvasarja, kuvattu 7.1.2001.
3	Ylitornion kunnan ketjutalon perusparannustyön sähköpiirustus 25.1.1996.
4	Ylitornion kunnan ketjutalon perusparannustyön sähkötyöselitys.
5	Valokuvaliite.

5 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA LAPINLAHDELLA 1.1.2000

5.1 Tapahtumat

Lapinlahden keskustaajamassa, Lukkarinkujalla olevan Palvelutalo Nummen D-talon asunnossa n:o 31 syttyi 1.1.2000 noin klo 12.00 tulipalo. Eräs kotisairaanhoidon työntekijä oli tullut rakennuksen eteiseen ja havainnut, että asunnon n:o 31 postiluukusta tulee savua. Samaan aikaan porraskäytävään oli tullut vanhuksille ruokaa toimittava työntekijä. Kotisairaanhoidon työntekijä avasi oven yleisavaimellaan ja molemmat menivät sisään. Huoneisto oli täynnä savua.

Asunnon asukas makasi olohuoneen makuualkovissa olevassa sängyssä. Kotisairaanhoidon työntekijä herätti asukkaan ja saattoi hänet ulos. Asukas vietiin paikalliseen terveyskeskukseen.

Kun asukas oli saatettu ulos, kotisairaanhoidon ja ruokapalvelun työntekijät sammuttivat sohvassa olleen kytevän palon vedellä. Sohvan vaahtomuovitäytteeseen oli palanut pyöreä, halkaisijaltaan noin 40 cm suuruinen ja noin 7 cm syvyinen kolo. Sohvan edessä lattialla oli matto, johon oli palanut läpimitaltaan noin vaaksan suuruinen reikä. Aluksi epäiltiin, että palaneesta sohvasta olisi tippunut matolle palavaa materiaalia, joka olisi sytyttänyt matolla olleita lehtiä tuleen. Nämä olisivat puolestaan polttaneet mattoon mainitun reiän.

Lattialla oli pieni lukulamppu, jonka johdon päällyste oli palanut pieneltä matkalta kokonaan pois.

5.2 Pelastustoimet

Kotisairaanhoidon työntekijä soitti 1.1.2000 klo 12.10 lisälmen hätäkeskukseen ja ilmoitti, että ko. asunnossa on sohva palanut. Hän pyysi, että palokunta kävisi tarkistamassa tilanteen.

Lähellä kohdetta ollut Lapinlahden palopäällikkö sai hälytyksen matkapuhelimeensa ja lähti paikalle. Kun hän saapui kohteeseen, asukas istui sängyssä ja huoneistossa oli savua. Palopäällikkö kantoi yhdessä ruokahuollon työntekijän kanssa palaneen maton ja sohvan ulos.

Sairasauto L 191 hälytettiin klo 12.11. Se lähti klo 12.15 ja saapui kohteeseen klo 12.21. Palaneen asunnon asukas vietiin terveyskeskukseen, jonne saavuttiin klo 12.26.

Poliisi hälytettiin paikalle klo 12.23 palonsyöntutkintaa varten.

5.3 Vahingot

Palo ei aiheuttanut henkilövahinkoja.

Asunto, jossa palo sattui, nokeentui pahoin. Lattian muovimattoon paloi pieni reikä. Sohva ja lattiamatto paloivat käyttökelvottomiksi.

5.4 Palon syttymissyy

Aluksi epäiltiin, että palo olisi syttynyt sohvalla tupakoinnin ja nukahtamisen seurauksena. Tätä käsitystä oli omiaan vahvistamaan se, että asunnon asukas oli myöhemmin kertonut eri henkilöille samaa.

Palanut sohva ja lattiamatto oli pelastustoimien yhteydessä viety asunnosta varastoon. Lattialla ollut lukulamppu oli asunnon keittokomerossa.

Eräät merkit (sohvan palaneen alueen rajoittuminen halkaisijaltaan 40 cm suuruiselle alueelle, asukkaan nukkuminen makuuaukoviissa rauhallisesti palon alettua, lukulampun johdon päällysteen palaminen ja se seikka, että asuntoon ei palon jälkeen saatu valoa sulakkeen palamisen takia) panivat epäilemään, että palon syy voisi olla myös muu kuin sohvalla tupakoiminen. Asukkaan lausuman palon syystä teki epäluotettavaksi hänen humalatilansa.

Sohva ja lattiamatto sijoitettiin tutkinnassa toimitetussa rekonstruktiossa talon pihalle. Niiden paikat ja keskinäinen sijainti voitiin varmistaa asunnon lattian palojälkien perusteella.

Kuva 1. *Palaneessa huoneistossa ollut sohva ja lattiamatto sijoitettuina talon pihassa palon aikaisiin asemiin.*

Figure 1. *The couch and the carpet from the burnt apartment, here displayed on the yard of the house, in their original position in the apartment.*

Kuva 2. Lähikuva sohvan pahiten palaneesta kohdasta.

Figure 2. Close shot of the worst burnt area of the couch.

Kuva 3. Lähikuva maton pahiten palaneesta kohdasta.

Figure 3. Close shot of the worst burnt area of the carpet.

Asunnossa ollut lukulamppu löydettiin lattialta. Myöhemmin sen sähköjohto oli katkaistu veitsellä ja lamppu oli nostettu keittokomeroon. Lampun polttimo oli paikallaan. Polttimon toinen kylki oli selvästi ollut vasten palavaa kohdetta, koska siihen oli tarttunut palojätettä. Johdon pistotulppa oli mallia, jota käytetään tavallisessa maadoittamattomassa pistorasiassa, mutta se oli vuolemalla lovettu maadoitettuun pistorasiaan sopivaksi.

Lamppu oli "pyykkipoikakiinnitteinen" eli se ripustettiin paikalleen metallisen puristimen avulla.

Lampun johdin oli osittain paljas. Johtimesta, noin 7 cm päästä lampun johdinputkesta löytyi sulamisjäljet ("helmet"). Sulamisjäljet ovat voineet syntyä kohtaan, jossa johto on ollut puristuksissa.

Kuva 4. Helmimäinen sulamisjälki paljaassa lampun johtimessa.

Figure 4. Pearly fusion trace in the bare conductor of the lamp.

Lamppu näkyy kuvassa 5. Sen mustumisesta ja polttimon lasipinnalta löytyneistä palojäänteistä voidaan päätellä, että lamppu on hyvin suurella todennäköisyydellä ollut kosketuksissa palon kanssa.

Ennen kuvausta johtojärjestelmä on rekonstruoitu siihen tilaan, jossa se oli välittömästi palon jälkeen. Kuvasta on todettavissa johdon päällysteiden palaminen sekä oikosulun seurauksena syntyneet "helmet" kuparijohtimessa.

Kuva 5. Palaneessa asunnossa ollut lukulamppu rekonstruoituna palon jälkeiseen tilaan ennen johdon katkaisemista.

Figure 5. The reading light in the burnt apartment, here displayed in the after-fire status before the disconnection of the conductor.

Ensimmäisten ulkopuolisten ihmisten tullessa asuntoon mainittu lamppu oli lattiamatolla, palaneen kohdan tienoilla.

Kaiken edellä esitetyn perusteella näyttää erittäin todennäköiseltä, että palon olisi sytyttänyt lukulampun johdossa, puristuksissa olleessa kohdassa syntynyt oikosulku. Palopäällikkö on havainnut palon jälkeen, että johto oli puristuksissa sohvaa jalan alla. Toisaalta oikosulun synnyttämien helmien sijainti on sellainen, että oikosulku on saattanut myös syntyä johdon ollessa lampun oman puristimen "leukojen" välissä. Aikaisemmin mainituista syistä teoria sohvalla tupakoimisesta palon sytymissyynä vaikuttaa epätodennäköiseltä. On täysin mahdollista, että asukas on yrittänyt sammuttaa matolla palaamaan syttynyttä materiaalia ja palo on siinä yhteydessä päässyt leviämään sohvaan. Palojäljet sohvassa rajoittuivat läpimitaltaan 40 cm suuruiseen "koloon" eivätkä olleet tyypillisiä "sänkypaloille".

5.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt asunnosta, jossa se syttyi.

5.6 Rakennus

Rakennus on betonielementeistä rakennettu, yksikerroksinen, tasakattoinen rivitalo. Talo on rakennettu rinteeseen porrastettuna niin, että neljän asunnon ryhmä on aina samassa tasossa. Yhteisestä eteisestä pääsee kaikkiin neljään asuntoon.

Rakennuksen kaikki seinät, sisä- ja ulkoseinät on tehty kevytbetoniharkoista.

Palanut asunto oli J-portaassa. Yksi neljästä asunnosta oli palon aikaan tyhjänä ja yhden asukas oli sairaalassa.

Kuva 6. Yleiskuva rakennuksesta. Rakennus on porrastettu rinteeseen neljän asunnon ryhmiin.

Figure 6. The general view of the terrace-house complex stepped hillside-wise into groups of four residences.

5.7 Asukkaat

Nummen Palvelutalo on tarkoitettu vanhuksille ja asunnottomille työttömille, jotka pystyvät omatoimiseen asumiseen. Nimestään huolimatta se ei ole palvelutalo, vaan sen asukkaat ovat normaalissa vuokrasuhteessa Lapinlahden Vanhustentuki ry:hyn. Asukkaista osa kuuluu kotisairaanhoidon ja kotipalvelun piiriin. Nämä palvelut saadaan talon ulkopuolelta.

5.8 Turvallisuusjärjestelyt

Palon aikaan kiinteistön useimmissa asunnoissa oli palovaroittimet. Myöhemmin Lapinlahden Vanhustentuki ry. on asennuttanut varoittimet niihin asuntoihin, joissa sitä ennestään ei ollut. Yhdistys on sittemmin tarkastanut myös varoittimet ja niiden paristojen kunnon. Asunnossa, jossa palo syttyi, ei ollut palovaroitinta.

Kiinteistön yleisissä tiloissa, kerhotiloissa ja vastaavissa oli jauhesammuttimet, asun-
tosoluissa niitä ei ollut.

5.9 Henkilöstö

Lapinlahden Vanhustentuki ry:llä ei ole muuta henkilöstöä kuin isännöitsijä. Palvelu-
taloilla ei ole mihinkään vuorokauden aikaan henkilöstöä paikalla.

Kiinteistön huoltotyöt ostetaan ulkopuoliselta yrittäjältä.

Lähteet

N:o Asiakirja:

- 1 Ylä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus 6880/S/30002/00 ja siihen liit-
tyvä tutkintamuistio.
- 2 Iisalmen hätäkeskuksen hälytysseleste ja Lapinlahden pelastuslaitoksen on-
nettomuusseleste.
- 3 Valokuvaliite.

6 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALON KELLARIVARASTOSSA HELSINGIN TAPULIKAUPUNGISSA 6.1.2000

6.1 Tapahtumat

Helsingin Tapulikaupungissa, osoitteessa Maatullinaukio 4 olevassa vanhusten palvelutalossa sytytettiin perjantaina 6.1.2000 noin klo 21.30 tuleen kellarivarastossa olevat tavarat. Varasto oli rakennuksen pohjakerroksessa käytävässä, joka yhdisti talon B ja C-portaat.

Käytävältä johti kellarivarastoon teräksinen palo-ovi. Käytävä oli korjauksen alaisena ja aikaisemmin kyseiseen varastoon johtanut vaneriovi oli juuri vaihdettu teräksiseksi palo-oveksi. Palo-oven teräskarmin ja betoniseinän välistä, keskimäärin noin 3 cm levyistä rakoa ei ollut vielä ehditty täyttää. Savu pääsi leviämään tästä raosta käytävään ja edelleen kahteen porraskäytävään.

Kuva 1. Tuleen sytytetty verkkokoppi.

Figure 1. The wire-net-walled storeroom set on fire.

6.2 Pelastustoimet

Eräs talon asukas oli mennyt käymään kellarikerroksessa ilmeisesti hyvin pian palon syttymisen jälkeen. Hän oli avannut varastotilaan johtavan oven ja havainnut voimakasta savunmuodostusta.

Hätäilmoituksen Helsingin hätäkeskukselle teki eräs talon asukas klo 20.50.46.

Hätäkeskus hälytti seuraavat Helsingin ja Vantaan yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
H 4	Johtoauto	20.52.26	20.54.08	21.04.24	1
H 51	Pelastusauto	20.52.26	20.57.37	21.00.43	6
V 11	Pelastusauto	20.52.26	20.54.05	20.59.14	5
V 13	Säiliöauto	20.52.26	20.59.14	20.59.33	1
V 15	Raskas pelastusyksikkö	20.52.26	00.04.50	00.07.48	3
V 16	Nostolava-auto	20.52.26	20.54.52	20.59.40	1
H 15	Raskas pelastusyksikkö	20.57.22*)	21.17.15	21.30.18	6
H 17	Kalustonkuljetusyksikkö	21.21.34	21.28.29		1
H 591	Sairasauto	20.53			
H 692	Sairasauto	21.09			

*) H 15 vapautettiin tehtävästä klo 21.00.48, mutta hälytettiin uudelleen klo 21.15.23.

Myöhemmin paikalle hälytettiin vielä yksi sairausauto ja pelastuslaitoksen linja-auto laajamittaisen evakuoinnin varalta. Paikalle hälytettiin klo 21.19 myös Helsingin pelastuslaitoksella palveleva lääkintäesimies johtamaan lääkinnällistä pelastustointia.

Yksiköiden saavuttua paikalle H 51 teki sammutushyökkäyksen palavaan kohteeseen. V 11 sai tehtäväkseen asunnoistaan savun täyttämään C-portaan porraskäytävään tulleiden asukkaiden evakuoinnin. V 15 aloitti C-portaan porraskäytävän koneellisen savutuuletuksen. Samanaikaisesti V 11 avasi porraskäytävän ikkunoita poistoaukoiksi. Myöhemmin myös H 15 avusti savutuuletuksessa.

Hetkistä myöhemmin havaittiin savunmuodostusta myös B-portaan porraskäytävässä. Savu oli päässyt leviämään sinne auki kiilatun palo-oven aukosta.

Talon kaikki asunnot tarkastettiin huoltomiehen avustuksella. Kahteen asuntoon jouduttiin murtautumaan sen varmistamiseksi, ettei niihin ollut jäänyt ketään.

6.3 Vahingot

Asukkaat, jotka tulivat asunnoistaan porraskäytäviin ottamaan selkoa tilanteesta, joutuivat hengittämään savua. Neljä asukasta joutui yöksi sairaalaan ja neljälle annettiin happeilytystä paikalle tulleissa sairaautoissa.

Aineelliset vahingot rajoittuivat siihen varastoon, josta palo sai alkunsa ja olivat vähäiset.

6.4 Palon syttymissyy

Palo sai alkunsa talon kellarikerroksen käytävän varrella olevan varaston yhdestä verkkokopista. Poliisi epäilee paloa tahallaan sytytetyksi. Sytyttäjä on ilmeisesti talon ulkopuolelta. Sytyttäjää ei ole toistaiseksi tavoitettu.

Käytävän ja kellarivaraston välisessä teräksisessä palo-ovessa oli takalukitsematon Abloy-uppolukko. Siitä ei palon jälkeen löydetty murtojälkiä, mutta lukko on saatettu avata asennukseltaan keskeneräisen oven karmin ja seinän välisestä raosta. Sytytetyn kellarikomeron ("verkkokopin") ovesa oli riippulukko, jota sytyttäjä ei ollut rikkonut. Palo voidaan sytyttää myös verkon raoista.

6.5 Palon leviäminen

Palo rajoittui siihen kellarivarastoon, josta se sytytettiin. Sen sijaan kaksi porraskäytävää täyttyi savulla. Savun leviämistä edesauttoi aikaisemmin mainittu rako oven karmin ja seinän välissä.

Palon jälkeen todettiin, että parhaillaan peruskorjauksen alaisina olleisiin kellarikerroksen yhdyskäytävään ja B-portaan alakertaan ei ollut tehty työn aikaisia osastointeja. Läpivientien aukkoja oli auki, mikä edelleen edisti savun leviämistä. Remontissa olleissa tiloissa oli runsaasti palokuormaa (rakennus- ja pakkausmateriaaleja). Rakennuksessa on palon aikana ollut auki kiilattuja palo-ovia.

6.6 Rakennus

Palvelutalo muodostuu kahdesta eri rakennuksesta. C-porras johtaa viisikerroksiseen rakennukseen, A- ja B-portaat taas seitsemänkerroksiseen rakennukseen. Rakennusten välissä on matala yhdysosa, jossa on B- ja C-portaiden välinen yhdyskäytävä. Palo sytytettiin tämän käytävän varrella olleessa varastossa.

Talo on rakennettu vuonna 1978 ja muutettu vanhusten palvelutaloksi 1994. Talon omisti palon aikaan Suutarilan Kiinteistöt Oy. Yhtiön kaikki osakkeet omisti Helsingin kaupunki. Asukkaat olivat Suutarilan Kiinteistöt Oy:n vuokralaisia. Helsingin kaupungin sosiaalitoimi piti yllä talon palvelutoimintoja.

Talon seinät ja välipohjat ovat teräsbetonia.

6.7 Asukkaat

Talossa asui palon aikaan 135 asukasta. Noin 20 heistä liikkui pyörätuolin tai rollaattorin avulla. Osa pyörätuolia käyttävistä on ollut pyörätuolin varassa lähes koko ikänsä ja he liikkuvat erittäin tottuneesti. Asukkaista 6 - 8 sairasti keskivaikeaa dementiaa. Vaikeaa dementiaa sairastavia ei taloon sijoiteta.

Asukkaat saavat talosta erilaisia palveluja. Talossa on muun muassa ruokala, jossa asukkaat voivat syödä maksua vastaan. Huomattava osa laittaa ruokansa itse.

6.8 Turvallisuusjärjestelyt

Talon jokaisessa huoneessa on palovaroitin. Aikaisemmin palovaroittimet olivat paristokäyttöisiä, mutta ne oli vaihdettu jo ennen tulipaloa verkkokäyttöiseen Camillo-merkkiseen järjestelmään. Hälytysjärjestelmä toimii siten, että päiväsaikaan hälytykset menevät keskuskojeen kautta yhden henkilökuntaan kuuluvan mukana olevaan matkapuhelimeen. Jokaisessa huoneessa vuoteen läheisyydessä on myös hälytysnaru, josta vetämällä hälytys kytkeytyy niinkään kyseiseen matkapuhelimeen.

Yöllä klo 20 - 07 välisenä aikana, jolloin talossa ei ole henkilökuntaa, hälytykset palovaroittimista ja hälytysnaruista menivät tulipalon aikaan Helsingin Pitäjänmäellä olevaan turvakeskukseen, jossa on ympärivuorokautinen päivystys. Turvakeskuksen partioautot liikkuvat kaupungilla. Hälytyksen tultua keskus ohjaa lähimmän auton tarkistamaan tilanteen. Palohälytyksen tullessa palokunta hälytetään aina heti ja jopa asukkaan päinvastaisesta tahdonilmaisusta riippumatta. Nytemmin yöaikaisesta päivystyksestä huolehtii toinen yritys, jolla on vastaavat palvelut.

Osalla asukkaista on turvapuhelimet, jotka on myös kytketty Camillo-järjestelmään.

Talon huoneistojen sähköliesissä on YMG-merkkiset ”hellavahdit”, jotka sammuttavat päälle unohtuneen lieden automaattisesti.

6.9 Henkilöstö

Talossa on henkilökuntaa klo 07 - 20 välisenä aikana. Johtajan ja virikeohjaajan lisäksi talossa on kotipalvelujen tuottamista varten kahdeksan työntekijää (kodinhoitajia, lähihoitajia ja yksi sairaanhoitaja).

Kiinteistönhoidollisista tehtävistä talossa huolehtivat kiinteistöyhtiön huoltomiehet. Yhtiöllä on jatkuvasti vähintään kotivaruillaolossa oleva päivystävä huoltomies.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen pöytäkirja teknisestä tutkinnasta 29-00/07.01.2000.

- 2 Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen onnettomuusseloste n:o 00 091 0 006184.
- 3 Helsingin aluehälytyskeskuksen raportti 06.01.2000.
- 4 Etelä-Suomen lääninhallituksen pelastustarkastajan varallaoloraportti 6.1.2000.

7 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA HYVINKÄÄLLÄ 15.1.2000

7.1 Tapahtumat

7.1.1 Palon havaitseminen ja hätäilmoitus

Hyvinkäällä Kehräjäjankatu 6:ssa olevan, Hyvinkään Vanhustentalosäätiön omistaman rivitalon huoneistossa G 49 syttyi 14.1.2000 noin klo 22.00 tulipalo, jossa huoneiston asukas, 91-vuotias nainen kuoli savukaasujen aiheuttamaan myrkytykseen.

Eräs vastapäisen talon asukas oli ollut klo 22.15 - 22.20 aikoihin asuntonsa ulko-oven edessä, kun hän huomasi eräästä vanhustentalon asunnosta tulevan savua. Pian kuului myös "posahdus", jonka jälkeen naapuri näki liekkejä. Liekit tulivat hänen käsityksensä mukaan ulko-oven raosta. Liekit vaimenivat kuitenkin pian ja liekkejä näkyi vain ulko-ovessa olevan lasin läpi. Tämän jälkeen kuitenkin sakeampi savu alkoi tulla ulko-oven raoista. Naapurille jäi käsitys, että liekit olisivat rajoittuneet asunnon tuulikaappiin ja eteiseen.

Naapuri soitti heti aluehälytyskeskukseen. Puhelun aikana hän kuuli palavassa asunnossa olevan palovaroittimen soivan. Aluehälytyskeskus otti hälytyksen vastaan klo 22.22.12.

7.1.2 Paloa koskevat havainnot

Huoneiston asukas oli ollut sukulaisensa kanssa päivällä kaupungilla ostoksilla. Kodinhoitaja oli poistunut asunnosta klo 20.00. Molemmat huoneiston asukkaan päivän aikana tavanneet ovat kertoneet, että tämä vaikutti olosuhteisiin nähden hyväkuntoiselta ja reippaalta. Normaalisti hän pystyi liikkumaan sisätiloissa ilman apuneuvoja ja huolehtimaan päivittäisistä askareista.

Kun Hyvinkään palokunnan ensimmäinen yksikkö saapui paikalle, savusukeltajat selvittivät ulkopuolelta asunnon huonejärjestyksen ja mursivat ulko-oven auki. Asunnosta alkoi tulla savua ja savun määrä lisääntyi, kun tuulikaapista eteiseen johtava ovi avattiin. Asunnossa ei näkynyt tulta. Kuuminta oli eteisessä, mutta kuumuus ei estänyt savusukeltajien työtä.

Ensimmäisenä sisään mennyt savusukeltaja konttasi ensin kylpyhuoneeseen. Tämän jälkeen hän perääntyi hieman ja kääntyi eteisestä kohti olohuonetta. Asunnon asukas oli makuullaan selällään eteisen ja tupakeittiön välisessä oviaukossa ylävartalo tupakeittiön ja jalat osittain eteisen puolella. Hänet vedettiin ulos. Sairaankuljetusyksikön henkilöstö totesi hänet pulssittomaksi. Myöhemmin toimitetussa oikeuslääketieteellisessä ruumiinavauksessa hänen perus- ja välittömäksi kuolemansyykseen todettiin syanidin ja hiilimonoksidin (häkä) aiheuttama myrkytys. Palovammat sekä aikaisemmat sairaudet olivat myötävaikuttavina tekijöinä.

Ainoa poistumistie asunnosta oli palavan eteisen läpi. Pelastautuminen ikkunan kautta oli asukkaalle hänen fyysisen kuntonsa vuoksi käytännössä mahdotonta.

Savusukeltajat palasivat välittömästi sisään ja varmistuivat, ettei asunnossa ollut muita ihmisiä. Tämän jälkeen he ryhtyivät poistamaan savua asunnosta.

Savun hälvettyä todettiin, että palo oli ollut voimakkaimmillaan eteisen alueella. Eteises-
sä ollut naulakkosyvennys oli palanut pahiten. Seinällä oleva palokuvio - ns. V-kuvio -
alkoi naulakon alaosasta ja oli palaneiden vaatteiden synnyttämä. Naulakossa ja sen
hattuhyllyllä olleet vaatteet olivat palaneet täysin. Vaateripustimista olivat jäljellä vain
metalliset koukut. Lattian tasalla olleet kengät, laukkukärry ja pölynimuri olivat niinkään
palaneet pahoin. Eteisestä tuulikaappiin johtaneen oven karmit olivat hiiltyneet. Oven la-
si oli rikki.

Tupakeittiö ja makuuhuone kärsivät vain kuumuus- ja savuvahinkoja. Makuuhuoneen
katossa olleen kattovalaisimen muoviosat olivat sulaneet.

Palon aikana eräistä talon muista asunnoista katosivat sähköt. Muihin asuntoihin pääsi
myös savua. Näistä syistä palokunta evakuoiti kaikki talon 11 asukasta pelastuslaitoksen
tiloihin. Seitsemän heistä pääsi palaamaan koteihinsa kahden tunnin kuluttua. Loput
neljä palasivat kotiin aamulla, koska heidän asunnoissaan ei ollut sähköä. Sähkö jär-
jestettiin heidän asuntoihinsa iltapäivällä palopaikkatutkimusten jälkeen ohituskytkentö-
jen avulla.

7.2 Pelastustoimet

Kun palavan asunnon naapuri oli antanut hätäilmoituksen aluehälytyskeskukseen klo
22.22.12, AHK hälytti osalähdön klo 22.24.01. Kohteeseen hälytettiin kolme sammu-
tussyksikköä, yksi säiliöautoyksikkö, yksi sairausauto sekä johtoyksikkö. Pelastustoimiin
osallistui kaikkiaan 16 pelastajaa. Paloasemalta on matkaa kohteeseen noin 0,5 km.

Kuten edellä jo todettiin, ensimmäisen sammutusyksikön saavuttua paikalle savusukel-
luspari pelasti huoneiston asukkaat, mutta ulkona hänet todettiin jo pulssittomaksi. Sa-
vusukeltajat palasivat sisään ja varmistivat, ettei huoneistossa ollut muita ihmisiä. Huo-
neistossa ei ollut enää avotulta. Eteisessä tuntui kuitenkin kuumalta. Palo oli ilmeisesti
hopen tai palokuorman puutteessa sammunut itsestään ennen pelastus- ja sammutus-
hyökkäystä. Yleissyttyminen ei ollut ehtinyt tapahtua. Savusukeltajat tuulettivat huo-
neiston savusta.

Palo- ja poliisimiehet evakuoivat rivitalon muut asukkaat (11 henkeä) ensin ulos ja sitten
pelastuslaitoksen tiloihin. Poliisi tilasi evakuointikeskukseen kriisiryhmän. Asukkaista
seitsemän pääsi palaamaan koteihinsa 2 tunnin kuluttua, mutta neljä vasta seuraavana
aamuna, koska sähkön saanti heidän asuntoihinsa oli katkennut palon takia. Palokunta
vartioi kohdetta aamuun saakka.

7.3 Vahingot

Asunnon G 49 asukas sai palossa surmansa.

Asunnon G 49 eteinen tuhoutui pahoin. Muut osat asunnosta kärsivät kuumuus- ja savuvahinkoja.

Talon muihin asuntoihin levisi savua ja osa niistä jäi yli puoleksi vuorokaudeksi ilman sähkövirtaa.

7.4 Palon syttymissyy

Palon painopiste oli eteisen naulakkosyvennyksessä.

Naulakkosyvennyksen peräseinällä, hattuhyllyn yläpuolella oli huoneiston sähköpääkeskus. Pääkeskuksen sijainti käy ilmi alla olevasta, naapurihuoneistosta G 48 otetusta kuvasta.

Kuva 1. Kehrääjänkatu 6:ssa olevan asunnon eteisen naulakkosyvennyks. Kuva otettu naapuriasunnosta. Hattuhyllyn yläpuolella seinässä huoneiston sähköpääkeskus. Pääkeskuksen oikealla puolella ovikello.

Figure 1. The coat rack niche in the vestibule of apartment in the house at Kehrääjänkatu 6. The photo is taken from the neighbouring apartment. The main distribution board of the apartment is in the wall above the hat rack. The doorbell is on the right-hand side of the main distribution board.

Kuva 2. Pahoin palanut eteisen naulakkosyvännys asunnossa G 49.

Figure 2. The badly burnt coat-rack niche in the vestibule of apartment G 49.

Kuva 3. Asunnon G 49 sähköpäätaulu. Taulun edessä riippuvat johdoistaan ovikellon jäänteet.

Figure 3. The main distribution board of apartment G 49. On the board, the remains of the doorbell hanging from their wires.

Palaneen huoneiston eteisen katossa lähellä tuulikaapin ovea oli jakorasias, josta sähkö johdettiin tähän huoneistoon ja edelleen kaakkoispään muihin huoneistoihin. Eteisen kattoon tarkoitettua valaisinta ei ollut asennettu paikalleen, vaan johtojen päissä oli vain ns. sokeripala. Eteisen katossa oli paristokäyttöinen palovaroitin. Se oli sulanut. Paristo löytyi eteisen lattialta.

Palon keskittyminen eteisen naulakkosyvennyksen alueelle panivat epäilemään, että eteisen sähkölaitteet olisivat aiheuttaneet palon. Tärkeimmät laitteet toimitettiin keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tutkittaviksi. Sähköpääkeskusta lukuun ottamatta laitteet voitiin sulkea ulos mahdollisina palon aiheuttajina. Niissä ei ollut vikoja, jotka olisivat voineet sytyttää palon. Niiden vauriot todettiin ulkoisen palon aiheuttamiksi.

Sähköpääkeskuksen automaattisulakkeista kolme oli lauennut. Lauenneiden sulakkeiden kautta virta meni valaistukseen (10 ampeerin sulake), työtason valaistukseen (10 A) ja liedelle (16 A). Vikavirtakytkin ei ollut lauennut.

Pääkytkin oli "virta kytketty"-asennossa. Keskuksen sisäpuolinen johdotus oli pääosin vaurioitumaton. Johtojen liitokset olivat tiukasti kiinni eikä irtokosketusta ollut todettavissa.

Liedelle lähtevässä 2,5 mm² läpimittaisessa sähköjohdossa oli selvästi havaittavissa oleva oikosulun aiheuttama sulamisjälki. Oikosulku oli tapahtunut tämän johdon ja valaistukseen kuuluvan 0-johdon välillä. Valaistukseen kuuluva, 1,5 mm² läpimittainen johto oli oikosulussa palanut poikki.

Kuva 4. Oikosulun merkit sähköpääkeskuksen johdoissa. Ylempänä liedelle menevä johto, jossa oikosulun aiheuttama sulamisjälki. Alempana poikki mennyt, valaistukseen kuuluva 0-johto.

Figure 4. Traces of short-circuit in the conductors of the main distribution board. The upper conduit supplying the kitchen range, displays fusion traces as a result of the short-circuit. Below a broken neutral wire of the lighting system.

Sähköpääkeskuksen sisäpuolelta löytyi merkkejä sulaneen kuparin roiskeista. Näitä roiskeita on voinut päästä keskuksen yläreunassa olleesta aukosta keskuksen ulkopuolelle. Tällaiset roiskeet ovat voineet sytyttää naulakossa olleita vaatteita ja vaatteita, jotka olivat laatikossa naulakon alla.

Oikosulun aiheuttajaa ei ole kyetty selvittämään. Mikään ei toisaalta viittaa siihen, että oikosulku olisi syntynyt palon seurauksena.

7.5 Palon leviäminen

Palo ei päässyt leviämään huoneiston G 49 ulkopuolelle. Savu pääsi kuitenkin leviämään muihin palo-osastoihin.

7.6 Rakennus

Rakennuksessa, G-talossa, on kuusi huoneistoa. Se on rakennettu 1975 – 76 ja korjattu 1996. Talon ulkoseinät ovat betonielementeistä. Huoneistojen väliset seinät, huoneisto-

jen sisäiset väliseinät samoin kuin yläpohjat ovat puurunkoisia ja ne on verhoiltu kipsilevyillä. Ullakko on osastoimaton.

7.7 Asukkaat

Talo on vanhusten vuokratalo, ei siis palvelutalo. Asukkailla on kuitenkin hyvät mahdollisuudet saada kodinhoito- ja kotisairaanhoidopalveluja, koska samassa rakennusryhmässä on kaupungin ylläpitämä päiväkeskus. Palon aikaan kaikki asukkaat olivat periaatteessa liikuntakykyisiä.

7.8 Turvallisuusjärjestelyt

Kehrääjänkadun vanhustentalojen jokaisessa asunnossa on pitkän johdon päässä oleva hälytysnappi, josta välittyy hälytys talonmiehen asuntoon.

Palaneen asunnon G 49 asukkaalla oli myös turvapuhelin, josta hälytykset välittyivät Helsingin Pitäjänmäellä olevaan Tele Larm Caren turvakeskukseen. Kaikilla asukkailla ei ole turvapuhelinta, vaan he vuokraavat sen harkinnan mukaan. Asunnon G 49 asukas oli hankkinut sen sydänvikansa tähden.

Palon aikana turvapuhelimesta ei tullut hälytystä. Turvapuhelimen ranneke löydettiin palon jälkeen olohuoneen pöydältä.

7.9 Henkilöstö

Talossa ei ole omaa henkilöstöä. Talonmiehen tehtävistä huolehtiva huoltomies asuu kuitenkin samassa rakennuskompleksissa. Edellisessä jaksossa mainittu hälytysnappi välittää hälytykset talonmiehen asuntoon. Asunnossa ei ole päivystystä, mutta aina, milloin siellä on joku paikalla, sieltä lähdetään apuun.

Lähteet

N:o Asiakirja:

1 Hyvinkään kihlakunnan poliisilaitoksen esitutkintapöytäkirja n:o 6080/S/20082/00.

Esitutkintapöytäkirjan liitteet:

- 1.1 Pöytäkirja teknisestä tutkinnasta, valokuvaliite ja piirrosliitteet (TEK/54/00).
- 1.2 Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunto n:o RTL 622/1/00.
- 1.3 Lausunto palossa kuolleen henkilön oikeuslääketieteellisessä ruumiinavauksessa tehdyistä havainnoista. SALAINEN (JulKL 24 § 1 mom. 25 kohta, L kuolemansyy selvittämisestä 15 § 1 mom.).
- 1.4 Hyvinkään kaupungin pelastuslaitoksen hälytysseloste, onnetto-

muusseloste ja kohdekortti.

- 2 Tutkintalautakunnan asiantuntijoiden laatima onnettomuustutkintaraportti
21.1.2000.
- 3 Tutkintalautakunnan asiantuntijoiden laatima sähkölaitteiden tarkistuslista.
- 4 Palaneen asunnon sähköjohtojen asennuskaavio.

8 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA JAALASSA 17.1.2000

8.1 Tapahtumat

Jaalan keskustaajamassa, osoitteessa Hokkarintie 7 olevan rivitalon asunnossa 8 syttyi 17.1.2000 noin klo 01.30 tulipalo. Tämä asunto on lähellä yksikerroksisen 8 asuntoa käsittävän rivitalon toista päätyä. Asunnon ja päädyn välissä on askartelu-/kerhuhuone sekä teknisiä tiloja.

Palon alkaessa asunnossa olivat sen asukas, 61-vuotias eläkeläinen, sekä hänen vierailulla ollut vävynsä. Vierailija oli ennen palon syttymistä tupakoinut keittiössä. Jotta huoneistoon ei olisi tullut tupakansavua, hän puhalsi savut päällä olleeseen liesituulettiin. Tuhkakuppi oli sähköhellan päällä liesituulettimen alla. Tupakoituaan hän sammutti liesituulettimen ja meni olohuoneeseen.

Noin klo 01.30 asukas ja vierailija olivat olohuoneessa, kun kuului outoa ääntä. Vierailija meni keittiöön ja totesi liesituulettimen olevan ilmiliekeissä.

Vierailija otti eteisestä nahkapuseronsa ja yritti sillä tukahduttaa tulta. Tuli ei sammunut. Hän pyysi asukasta soittamaan hätänumeroon. Tämä teki hätäilmoituksen Kouvolan hätäkeskukseen klo 01.32.12.

Tämän jälkeen asukas ja vierailija poistuivat ulos ja ryhtyivät herättämään muiden asuntojen asukkaita.

Kun ensimmäiset pelastusyksiköt saapuivat paikalle klo 01.39.11, asunto 8 oli jo pahoin tulesa. Liekit löivät ulos keittiön ikkunasta ja olivat etenemässä kohti talon yläpohjaa, johon ne eivät kuitenkaan ehtineet. Jaalan VPK:n sammutusyksikkö teki sammutushyökkäyksen palavaan asuntoon ja sai liekit sammumaan välittömästi.

Samanaikaisesti Jaalan palopäällikkö ryhtyi herättämään loppuja talon asukkaista. Muutamiiin asuntoihin jouduttiin asukkaiden hereille saamiseksi tunkeutumaan rikkomalla oven lasi. Kaikki asukkaat saatiin pelastetuiksi ja heidät siirrettiin pelastusviranomaisten ja poliisin yhteistoimin läheiseen palvelutaloon, josta he palaneen asunnon asukasta lukuun ottamatta pääsivät palaamaan koteihinsa päivän valjettua.

8.2 Pelastustoimet

Kouvolan hätäkeskus hälytti Jaalan VPK:n klo 1.32.20. Kyseessä oli peruslähtötasoinen tehtävä, mutta hätäkeskuksesta puuttui Jaalan peruslähdön hälytysohje. Tällöin hälytykseen lähtivät aluksi vain sammutusyksikkö (J 11) ja säiliöautoyksikkö (J 14) sammutustyönjohtajan lisäksi. Sammutustyönjohtaja (P 3) ajoi ojaan matkalla palopaikalle, mutta palopäällikkö saapui samanaikaisesti johtamaan tilannetta.

Peruslähötasoinen hälytys tehtiin naapurikuntaan Kuusankoskelle klo 1.40.34. Kuusankoskelta hälytykseen lähtivät sammutusyksiköt KU 11, KU 21 ja KU 31 sekä vielä myöhemmin sairaankuljetusyksikkö 291 ja säiliöautoyksikkö KU 14.

Jaalan yksiköiden tullessa paikalle koko syttymishuoneisto oli tulossa. Keittokomeron ikkuna oli rikki ja liekit löivät siitä ulos. Palo rajoittui kuitenkin yhteen huoneistoon kahdeksan huoneiston rivitalosta. Tosin liekit uhkasivat mennä yläpohjan onteloon ulkokautta, mutta palokunta sai palon äkkiä hallintaan. Palokunnat purkivat kattorakenteita.

Samanaikaisesti sammutustyön yhteydessä palopäällikkö tyhjensi loput huoneistot (3 kpl) asukkaista. Asuntoihin piti murtautua oven lasi rikkomalla, koska asukkaat eivät heidänneet kolkutteluun.

Asukkaat vietiin Jaalan palvelutalolle yöpymään. Jälkisammutus jatkui aamuun asti.

Kaikkiaan pelastusyksiköitä hälytettiin:

<i>Tunnus</i>	<i>Kunta</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilöstöä</i>
J 3	Jaala	Johtoauto	01.32.20	01.39.11	1
J 11	Jaala	Sammutusauto	01.32.20	01.39.11	5
J 14	Jaala	Säiliöauto	01.32.20	01.44.35	6
K 3	Kouvola	Johtoauto	01.40.34	02.02.55	1
KU 11	Kuusankoski	Sammutusauto	01.40.34	02.02.41	3
KU 21	Kuusankoski	Sammutusauto	01.40.34	02.02.20	6
KU 31	Kuusankoski	Sammutusauto	01.40.34	02.10.50	6
291	Kuusankoski	Sairankuljetusauto	01.50.03	02.09.01	2
KU 14	Kuusankoski	Säiliöauto	02.00.05	02.21.52	1

Kuva 1. Rivitalon Hokkarintie 7 julkisivu palaneen asunnon 8 kohdalta. Katto on jouduttu repimään osittain auki.

Figure 1. The terrace-house facade of the burnt residence no. 8, Hokkarintie 7. The roof had to be partly torn open.

Kuva 2. Sisäkuva asunnon 8 pahoin tuhoutuneesta keittiöstä. Liesituuletin, josta palo alkoi, on jouduttu tukemaan liettä vasten laudanpätkällä.

Figure 2. Interior view of the badly damaged kitchen of residence no. 8. The range hood having generated the fire is here supported by a piece of board.

8.3 Vahingot

Henkilövahinkoja ei sattunut. Asunto 8, jossa palo syttyi, tuhoutui täydellisesti.

8.4 Palon syttymissy

Palokuvio alkoi sähköhellan kohdalta jatkuen kattoon asti. Sähköhellan päällä ollut tuhkakuppi oli sulanut. Pöydällä hellan vieressä oli muun muassa jatkojohto ja talouspaperirulla.

Sähköhellan levyt eivät olleet syttymishetkellä päällä. Liesituuletin oli palanut erittäin pahoin, eikä sen jäänteiden perusteella voitu tehdä johtopäätöksiä palon syttymissyystä. Liesituulettimen sähkömoottorissa ei kuitenkaan ollut merkkejä, jotka osoittaisivat sen aiheuttaneen palon. Kytkinpaneli tuhoutui täysin. Liesituuletin oli ollut käytössä noin kolme vuotta.

Hellan vielessä olleen jatkojohdon pistotulppa oli ollut kiinni pistorasiassa palon aikana. Johdossa ei kuitenkaan ollut merkkejä oikosulusta tai irtokosketuksesta.

Kokonaan ei voida sulkea ulos sitä mahdollisuutta, että vioittunut liesituuletin olisi aiheuttanut palon.

Tupakkaa on kuitenkin pidettävä todennäköisempänä syttymissyynä. Kysymys oli ns. sätkästä, joka on tehdasvalmisteista savuketta hauraampi. Siitä voi helposti irrota palavaa paperia tai hehkuvaa tupakkaa. Tuulettimen imu voi vetää tällaisen "kipinän" tuulettimeen, jolloin rasvainen tuuletin saattaa syttyä tuleen.

8.5 Palon leviäminen

Palo levisi koko huoneistoon. Keittokomeron ikkunoiden rikkoutumisen vuoksi palo eteni yläpohjan onteloon hiillostaen rakenteita. Yleissyttymistä yläpohjan ontelossa ei ehtinyt tapahtua.

Huoneistojen välinen tiiliseinä esti palon leviämisen sisäkautta viereiseen asuntoon. Keittokomeron katossa ollut kipsilevy puolestaan esti palon leviämisen yläpohjan onteloon.

8.6 Rakennus

As.Oy Jaalan vuokratalojen omistama rivitalo, Hokkarintie 7 on rakennettu vuonna 1972. Rakennusluvassa talosta käytetään nimitystä "vanhusten rivitalo".

Rakennus on yksikerroksinen paloahidastava rivitalo. Siinä on kahdeksan asuntoa sekä askartelu-kerhuhuone ja teknisiä tiloja. Asunnoista seitsemän on 30 m² suuruisia yksioita. Palanut asunto on 46 m² suuruinen, kaksi huonetta ja keittokomeron käsittävä kaksio.

Rakennus on lautaverhoiltu ja peltikattoinen. Siinä on osastoimaton noin 600 mm koruinen yläpohjan ontelo.

Asuntojen väliset seinät ovat tiilestä, keittiöiden katoissa on kipsilevyt ja muiden huoneiden katoissa huokoiset kuitulevyt.

Katon/yläpohjan rakenne on peltikatto, harvalaudoitus, kattotuolit, 15 cm puhallusvillaa, 15 cm mineraalivillalevyt, laudoitus ja kipsi- tai kuitulevyt.

8.7 Asukkaat

Isännöitsijän mukaan kyseinen vuokratervitalo on tarkoitettu asunnoiksi vanhemmille ihmisille, mutta kysymyksessä ei ole ns. vanhustentalo. Talossa asuu myös nuorempia ihmisiä. Kaikki asukkaat ovat omatoimisia.

8.8 Turvallisuusjärjestelyt

Poistumisteinä on kaksi suoraan ulos johtavaa erillistä ovea, ulko-ovi ja parvekeovi.

Palaneessa asunnossa ei ollut palovaroitinta.

8.9 Henkilöstö

Talossa ei ole henkilöstöä. Kunnan normaalit kodinhoito- ja kotisairaanhoidopalvelut olivat tarvittaessa asukkaiden käytettävissä.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Kouvolan kihlakunnan poliisilaitoksen poliisitutkintapöytäkirja n:o 6340/S/30066/00.
2	Tutkimus- ja lausuntopyyntö Keskusrikospoliisin rikoslaboratoriolle. 24.01.2000.
3	Jaalan palolaitoksen hälytysseloste, onnettomuusseloste ja rakennusseloste.
4	Westersträhle, Ulf: Onnettomuustutkintaraportti. 07.02.2000.
5	Valokuvaliite.

9 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA ILOMANTSISSA 18 - 19.1.2000

9.1 Tapahtumat

Ilomantsin Kirkonkylässä syttyi 18 - 19.1.2000 välisenä yönä tulipalo, jossa 53-vuotias pyörätuoli-invalidi sai surmansa. Palo sattui Ilomantsin Vanhustentuki ry:n omistamassa, osoitteessa Pihlajatie 4 A olevassa talossa n:o 5.

Kun Ilomantsin kunnan kodinhoitaja meni talon P-huoneistoon 19.1.2000 klo 07.10, hän löysi huoneiston asukkaan kuolleena. Tämä istui pyörätuolissaan asunnon eteisessä kasvot kohti ulko-ovea. Kodinhoitaja oli käynyt asunnossa edellisen kerran edellisenä päivänä noin klo 14.

Asunnossa oli ollut tulipalo, joka oli sammunut itsestään. Palo ei ollut levinnyt muihin huoneistoihin. Kukaan ei ollut havainnut paloa. Asunnon ulkopuolella ei ollut mitään paloon viittaavia merkkejä. Eteisen katossa oli tavanomainen, paristokäyttöinen palovarointin, joka oli kuumuuden takia sulanut. Kukaan naapureista ei ollut kuullut palovaroittimen ääntä.

Koska suurin palokuorma oli lattian tasolla, osittain sängyn alla, sängyn pohjavaneri syttyi alta päin. Siihen paloi reikä.

Sänky paloi pääpuolestaan ja myös tyynyn päällinen paloi. Tyynyn täyteenä ollut vaahdotuovi alkoi sulaa. Tuli levisi ikkunaverhoihin, jotka paloivat kokonaan.

Oikeuslääketieteellisessä kuolemansyyntutkinnassa vainajan kuolinsyyksi osoittautui syanidimyrkytys. Hänen veressään oli myös hääkää, mutta ei kuolettavaa määrää. Huoneistossa oli erilaista palavaa materiaalia, josta palaessa erittyy syanidia.

9.2 Pelastustoimet

Tulipalon johdosta ei ryhdytty varsinaisiin pelastustoimiin, koska palo havaittiin vasta useita tunteja sen sammumisen jälkeen. Palon havaitsemisen ja vainajan löytymisen jälkeen toiminta jatkui kuolemansyyntutkintana.

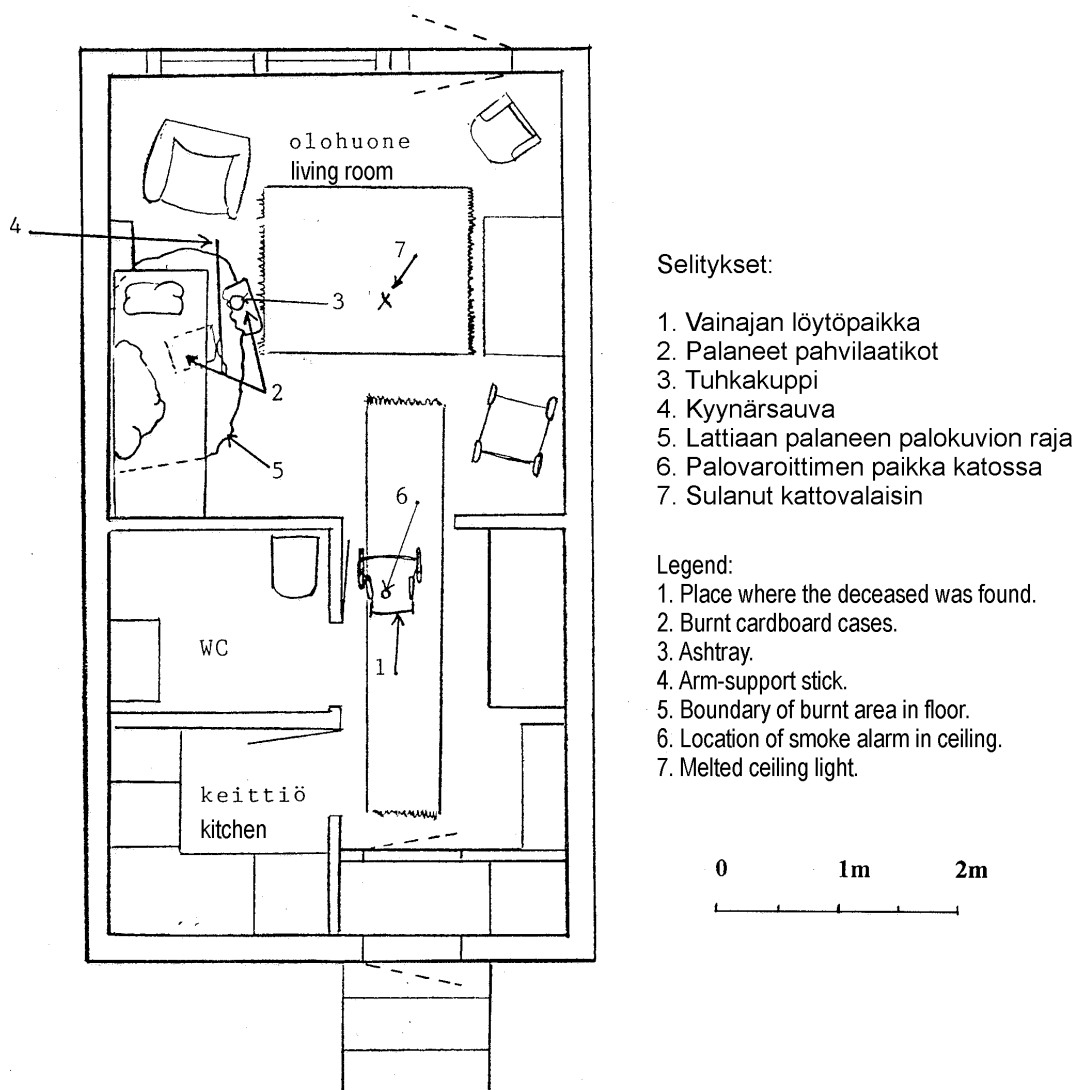
9.3 Vahingot

Asunnon asukas menetti palossa henkensä.

Asunnossa ollut sänky paloi osittain pääpuolesta. Sängyllä olleen tyynyn päällinen paloi. Koko huoneisto ja sen kalusteet kärsivät savu- ja nokivahinkoja.

9.4 Palon syttymissy

Kuvassa 1 on asunnon pohjapiirros. Kuvasta 2 käyvät ilmi palon syttymiskohdassa, sängyn pääpuolen edustalla olleet esineet.

Kuva 1. Palaneen asunnon pohjapiirros.

Figure 1. The floor plan of burnt apartment.

Sängyn vieressä oli yöpöytänä käytetty pahvilaatikko, jossa oli sanomalehtiä. Tämän laatikon vieressä, osittain sängyn alla, oli toinen pahvilaatikko, jossa oli roskia, lähinnä paperia.

Yöpöytänä toimineen pahvilaatikon päällä oli ollut tuhkakuppi. Se oli pudonnut laatikon ja sängyn väliin ja kiilautunut vasten sängyn jalkaa jääden lähes kyljelleen. Ilmeisesti tuhkakupissa ollut sammumaton savuke oli sytyttänyt roskia sisältäneen laatikon tuleen.

Tämän jälkeen palo levisi yöpöytänä toimineeseen pahvilaatikkoon, sänkyyn sekä ikkunanaverhoihin.

Kuva 2. Palon syttymiskohta. Sängyn pääpuolen vieressä ollut, joulupaperilla verhottu pahvilaatikko toimi yöpöytänä ja sen päällä oli tuhkakuppi. Tämän laatikon edessä, heti sängyn jalasta jalkopuoleen päin oli toinen, roskia sisältänyt pahvilaatikko. Siitä näkyy vain palojäänteitä.

Figure 2. The place where fire started. A cardboard case by the head-end of the bed was covered by gift-wrapping paper. The case served as bedside table with an ashtray placed thereon. In front of the case towards the foot-end of the bed, there was another cardboard case on the floor, serving as litter box. Only burnt remains were left of this latter case.

Sängyn vieressä lattiaa vasten oli kyynärsauva. Sen muovinen käsikahva oli kiinni pudonneessa tuhkakupissa. Kahvan muovi oli osittain sulanut kiinni tuhkakuppiin. Kyynärsauva on voinut olla pystyssä sängyn pääpuolen päätä tai sängyn päätupuolella ollutta nojatuolia vasten. Kaatuessaan sängyn ja yöpöytänä olleen laatikon väliin sen kahva on voinut osua laatikon päällä olleeseen tuhkakuppiin ja pudottaa sen tai se on voinut täryttää laatikkoa niin voimakkaasti, että tuhkakuppi on pudonnut.

Pyörätuolin rakenne on sellainen, että siinä istuvan on erittäin vaikea poimia ylös lattialle kaatunutta kyynärsauvaa. Siksi on ilmeistä, että asukas on pyrkinyt pitämään sauvan pystyasennossa.

Kuva 3. Kyynärsauva oli lattialla vaakasuorassa asennossa, osittain laatikoiden palojäänteiden sisällä.

Figure 3. Arm-support stick lying horizontally on the floor, partly covered by the burnt remains of the cases.

9.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt naapurihuoneistoihin, koska se sammui itsestään ilmeisesti hapen loppumisen takia. Leviämistä esti ja sammumista edesauttoi se, että asunnon ikkunat säilyivät ehjinä. Vain sisimmäisiin ikkunaruuuihin tuli halkeamia ja kaksi pientä reikää ikkunaverhojen palamisen aiheuttaman kuumuuden vuoksi.

9.6 Rakennus

Rakennus on yksikerroksinen rivitalo, jossa on 15 huoneistoa. Palanut P-huoneisto on rakennuksen itäpäädyssä lukien toinen. Huoneistojen väliset seinät ovat 160 mm paksuista betonia. Ulkoseinät ovat puurakenteiset. Lämpöeristyksenä on 150 mm mineraalivillaa ja sisävuorauksena maalattu lastulevy. Asunnon eri huoneiden väliset seinät olivat puurunkoisia lastulevyseiniä. Välissä oli 50 mm mineraalivillaa.

Yläpohjan lämpöeristeenä on 250 mm mineraalivillaa. Ylin 50 mm:n kerros on tuulensojavillaa. Huoneistojen sisäkatot ovat 12 mm paksuista maalattua lastulevyä.

Talon ullakko on osastoimaton.

9.7 Asukkaat

Talon asukkaat, yhteensä 15, olivat yleensä vähintään 70-vuotiaita. Seitsemän heistä oli liikuntarajoitteisia. Vain yksi kehitysvammainen asukas sekä palossa menehtynyt, liikuntarajoitteinen asukas olivat alle 70-vuotiaita.

9.8 Turvallisuusjärjestelyt

Jokaisessa huoneistossa oli palovaroitin.

Monilla asukkailla, ei kuitenkaan palaneen huoneiston asukkaalla, oli turvapuhelimet. Hälytykset turvapuhelimista välittyivät lähellä olleeseen vanhusten palvelukeskukseen. Kun jostakin turvapuhelimesta tuli hälytys, palvelukeskus hälytti päiväsaikaan yleensä kodinhoitajan. Yöaikaan, jolloin palvelukeskuksessa oli kaksi työntekijää, hälytettiin pelastuslaitos tai terveyskeskus. Joskus myös toinen palvelukeskuksen työntekijöistä kävi tarkistamassa tilanteen.

Palaneen huoneiston asukkaalla ei ollut myöskään lanka- tai matkapuhelinta.

9.9 Henkilöstö

Talossa, jossa palanut huoneisto oli, ei ollut henkilöstöä. Asukkaat saivat kuitenkin kodinhoito-, kotisairaanhoido- ym. palveluja läheisestä vanhusten palvelukeskuksesta. Yöaikana palvelukeskuksessa oli kaksi työntekijää.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Ilomantsin kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus n:o 6110/S/10012/00.
2	Lääkärinlausunto palossa kuolleen ulkoisesta ruumiintarkastuksesta. SALAINEN (JulkL 24 § 1 mom. 25 kohta).
3	Kuolemansyyn määrittelemisen sisältävä ote palossa kuolleen ruumiinavauspöytäkirjasta. SALAINEN (JulkL 24 § 1 mom. 25 kohta).
4	Muistio poliisin palon johdosta tekemistä puhutteluista.
5	Poliisin Joensuun teknisen tutkintayksikön pöytäkirja palonsyyn teknisestä tutkinnasta.
6	Poliisin laatima pohjapiirros palaneesta huoneistosta.
7	Talon rakennetapaselostus 4.6.1974.
8	Talon pääpiirustus 22.11.1974.
9	Ilomantsin palopäällikön kertomus tapahtumista ja pelastustoimista.
10	Valokuvaliite.

10 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA ANJALANKOSKELLA 22.1.2000

10.1 Tapahtumat

Anjalankosken kaupungin Inkeroisissa, Anjalankosken Vanhustentuki ry:n omistaman palvelutalon asunnossa n:o 14 syttyi lauantaina 22.01.2000 noin klo 05.30 tulipalo. Palo rajoittui kyseisen asunnon tupakeittiöön sähköhellan lähiympäristöön.

Asunnon paloilmaisin antoi hälytyksen samanaikaisesti Kouvolan hätäkeskukseen ja samassa kiinteistössä olevan ryhmäkodin yöpäivystäjälle. Viimeksi mainittu lähti heti asuntoon ja veti sen asukkaan ulos. Palvelukeskuksen huoltomies, joka on myös Inkeroisten VPK:n sammutusmies, tuli paikalle suoraan kotoaan samanaikaisesti palokunnan ensimmäisten yksikköjen kanssa. Asunnon ovi avattiin varovasti ja huoltomies sammutti palon pikapalopostilla, joka oli käytävässä vastapäätä asunnon ovea.

10.2 Pelastustoimet

Automaattinen palonilmoitin antoi ilmoituksen Kouvolan hätäkeskukselle klo 5.43.06. Paikalle hälytettiin Inkeroisten VPK, jonka kanssa Anjalankosken kaupungilla on sammutussopimus. Palokunta hälytettiin joukkokutsulla hakulaitteisiin, jolloin sammutusmiehet kokoontuivat paloasemalle.

Aluksi kohteeseen hälytettiin johtoyksikkö, sammutusyksikkö ja säiliöautoyksikkö. Kun pelastustoiminnan johtajana toiminut palomestari havaitsi savunmuodostuksen ja keittiöstä näkyvät liekit, hän käski hätäkeskusta täydentämään hälytyksen peruslähdeksi. Lisävoimat hälytettiin klo 5.52.04. Kaikkiaan paikalle saapui yksi johtoyksikkö, kaksi sammutusyksikköä, kaksi säiliöautoyksikköä, kaksi miehistöautoa ja yksi sairausauto. Pelastajien määrä oli kaikkiaan 26.

Palomestari ja huoltomies paikallistivat palokohteen. Palo oli rajoittunut neljännen kerroksen asuntoon 14 eikä se ollut leviämässä ylöspäin tai viereisiin asuntoihin. Kun savusukeltajat olivat saapuneet kohteeseen, asunnon ovi avattiin varovasti, jolloin todettiin, ettei yleissyttyminen ollut tapahtunut. Huoltomies oli jäähdyttänyt palavaa kohdetta vastapäiseltä seinältä selvittämällä pikapalopostilla.

Kun tilanne oli hallinnassa, letkujen selvittäminen neljänteen kerrokseen voitiin keskeyttää. Savusukeltajat viimeistelivät sammutuksen pikapalopostilla ja asunto savutuuletettiin.

Asunnon savua hengittänyt asukas vietiin sairaalaan tarkistusta varten.

10.3 Vahingot

Palon aikana savua hengittänyt asunnon 14 asukas joutui käymään sairaalassa tutkittavana.

Asunnon tupakeittiössä sähköhellan nurkalla ollut puukuppi sekä hellan vasemmalla puolella olleella työtasolla ollut vedenkeitin paloivat. Työtasolla ollut kahvinkeitin suli kuumuudesta käyttökelvottomaksi. Myös hellan kansi sekä sen yläpuolella olleet liesituulettimen osat ja kaapit kärsivät vahinkoja. Lisäksi asunto sai savu- ja vesivahinkoja.

10.4 Palon sytymissy

Palanut hellanurkkaus kuvattiin heti palon jälkeen (kuva 1). Hellan vasemmalla puolella olevalla työtasolla lähinnä hellaa oli venäläisvalmisteisen vedenlämmittimen palojäänteet ja hieman ulompana kahvinkeitin, jonka muoviosat olivat osittain sulaneet. Vedenlämmitin oli palanut lähes tunnistamattomaksi ja sen palojäänteitä oli sekä työtasolla että hellan kannella. Työtasolla oli myös muovirulla, joka oli osittain sulanut.

Tutkinnassa kävi ilmi myös, että hellan kannella oli ilmeisesti ollut puukuppi.

Palopaikan tutkinnassa otettiin talteen vedenlämmitin, kahvinkeitin, sähkölieden kansi levyineen sekä hellan vasemmalla puolella seinällä työtason yläpuolella olleen kaksoispistorasian kuori.

Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunnon mukaan kahvinkeitin ei ole ollut palon aikana kytkettynä sähköverkkoon. Keittimen vauriot johtuvat ulkopuolisesta palosta. Kahvinkeitin ei ole voinut aiheuttaa paloa.

Kuva 1. Palanut hellanurkkaus.

Figure 1. The burnt kitchen range corner.

Vedenlämmittimen pistotulppa on sulamisjälkien perusteella ollut palon aikana pöydällä tai muulla tasaisella vaakasuoralla pinnalla. Lämmitin ei ole ollut kytkettynä sähköverkkoon. Vedenlämmittimen vastuksessa ei ollut merkkejä ylikuumenemisesta. Vedenlämmittin ei ole voinut aiheuttaa paloa.

Kaksoispistorasian sulamisjäljet osoittavat selvästi, että pistorasiaan ei ole ollut kytkettyä sähkölaitteita palon aikana.

Liesitason etummaisesta keittolevyn (suurempi levy, teho 1500 W) alapinnassa ja erityisesti levyn alapuolisessa alumiinisuojuksessa oli merkkejä, jotka viittaavat keittolevyn ylikuumenemiseen.

Kuvasta 1 käy ilmi, että hellan kellokytkin (äärimmäisenä vasemmalla oleva kytkin) oli heti palon jälkeen asennossa "kello 11.58" muiden kytkinten ollessa asennossa "kello 12.00". Etummaisesta keittolevyn kytkin on ilmeisesti palon aikana ollut päällä, mutta kytketty pois ennen valokuvan ottamista.

Tutkinnassa kävi ilmi, että kellokytkin oli rikkoutunut. Hellan käyttäjän piti ennen jomankumman keittolevyn tai uunin päälle kytkemistä valita kellokytkimestä aika. Päälle kytketty laite sammui automaattisesti, kun valittu aika oli kulunut loppuun. Nyt kellokytkin oli rikkoutunut niin, että keittolevyt ja uuni saattoivat olla päällä rajoittamattoman ajan. Huoneiston asukas tai henkilökuntaan kuuluvat eivät olleet havainneet kellokytkimen rikkoutumista.

Palon syynä oli sähköhellan etummaisen keittolevyn päälle jääminen. Epäkuntoinen kellokytkin ei katkaissut virran tuloa levyille. Kuuma keittolevy on ilmeisesti sytyttänyt lähellä olleen puukupin.

10.5 Palon leviäminen

Palo rajoittui asunnon n:o 14 sähköhellan välittömään läheisyyteen.

10.6 Rakennus

Rakennus, jonka omistaa Anjalankosken Vanhustentuki ry, valmistui vuonna 1996. Rakennus on viisikerroksinen. Alakerrassa on palvelukeskus ja ylemmissä kerroksissa on vanhusten asuntoja. Talossa on kaikkiaan 23 asuntoa ja niissä asuu 26 asukasta.

Taloon kuuluu myös matala yksikerroksinen siipirakennus, jossa on kehitysvammaisille ja vaikeasti dementoituneille vanhuksille tarkoitettu ryhmäkoti.

Samalla tontilla on myös erillinen viisikerroksinen talo, jossa on niinkään vanhusten asuntoja. Tämän talon alakerrassa on toinen ryhmäkoti.

Rakennusten seinät ovat betonia ja välipohjat on tehty betonisista ontelolaatoista. Huoneiden väliset seinät asunnoissa ovat metallirunkoisia, mineraalivillatäytteisiä kipsilevyseiniä.

10.7 Asukkaat

Rakennuksen osassa, jossa palo sattui, on 26 asukasta. Kaksi heistä on pyörätuolin varassa. Vaikeasti dementoituneita talossa ei ole, mutta monien asukkaiden muisti on vuosien saatossa huonontunut niin, että heidän toimintakykynsä kriittisessä tilanteessa voi olla jonkin verran rajoittunut.

Asukkaat ovat vuokrasuhteessa Anjalankosken Vanhustentuki ry:hyn. He saavat Kansaneläkelaitokselta asumistukea. He voivat ostaa talosta ruoka- ym. palveluja.

10.8 Turvallisuusjärjestelyt

Rakennuksessa oli osoitteellinen automaattinen paloilmoitin, joka oli yhdistetty Kouvolan hätäkeskukseen. Rakennuksen eri puolilla, muun muassa ryhmäkodissa, oli näyttötauluja, joista palokohteen pystyi paikantamaan. Hälytyksen tullessa näyttötaulujen luona kuului myös äänimerkki.

Monilla vanhuksilla on turvapuhelimia. Hälytykset niistä menevät Anjalassa olevaan vanhainkotiin, jossa on henkilöstöä ympäri vuorokauden. Jos palvelukeskuksen asukkaan turvapuhelimesta tulee hälytys, vanhainkodista soitetaan normaalisti palvelukeskuksen työssä olevalle henkilöstölle.

10.9 Henkilöstö

Samalla tontilla olevissa palvelukeskuksessa, kahdessa asuintalossa ja kahdessa ryhmäkodissa työskentelee päiväsaikaan hoitoa ja palvelujen tuottamista varten keskimäärin 15 henkeä. Kello 16 henkilökunnan määrä vähenee ja klo 21 - 07 rakennuksissa on kaksi työntekijää eli ryhmäkotien yövalvojat.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Kouvolan kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus n:o 6340/S/30099/00.
2	Anjalankosken kaupungin pelastuslaitoksen hälytysseoste, onnettomuusseoste ja rakennusseoste n:o 51 754 0 000077.
3	Lausuntopyyntö keskusrikospoliisin rikostekniselle laboratoriolle 28.1.2000.
4	Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunto n:o RTL 1447/1/00. 4.2.2000.
5	Valokuvaliite

11 TULIPALO LEVÄNIEMEN TOIMINTAKESKUKSESSA HEINÄVEDELLÄ 30.01.2000

11.1 Tapahtumat

Heinävedellä olevan Leväniemen toimintakeskuksen asunnossa K 36 syttyi 30.1.2000 noin klo 03 tulipalo. Asukas oli muuttanut asuntoon kaksi päivää aikaisemmin päästyään Paiholan sairaalasta. Mielenhäiriössä hän sytytti makuuhuoneen verhot tuleen.

Pian sytyttämisen jälkeen asunnon palovaroitin reagoi. Asukas säikähti sen ääntä ja lähti naapuriiin hakemaan apua.

Viereisen asunnon asukkaat heräsivät palovaroittimen ääneen ja hälyttivät toimintakeskuksen päivystäjän klo 03.04. Päivystäjä avasi asunnon 36 oven. Liekit leimusivat ja savunmuodostus oli voimakasta. Palovaroitin huusi katkonaisesti.

Päivystäjä tarkisti ensin, onko asukas asunnossa, mutta tämä oli jo poistunut sieltä. Tämän jälkeen päivystäjä yritti ulkoa saada matkapuhelimella yhteyden palokuntaan, mutta tämä ei onnistunut. Hän juoksi päätaloon ja soitti

sieltä lankapuhelimella yleiseen hätänumeroon 112. Hän arvioi kellon olleen noin 03.10. Hätäilmoitus on kirjattu Varkauden hätäkeskuksessa klo 03.11.26.

Hätäilmoituksen tehtyään päivystäjä hälytti toimintakeskuksen johtajan ja palasi palokohteeseen. Hän herätti muut saman talon asukkaat ja kehotti heitä siirtymään ulos asunnoistaan.

Päivystäjä arvioi, että vallitsevassa sakeassa lumipyryssä ulkopuolisten pelastajien saapuminen paikalla vaatii aikaa, jolloin hän ryhtyi sammuttamaan paloa omatoimisesti. Hän alkoi vetää mattoa apunaan käyttäen palavaa materiaalia ulos asunnosta. Hän sammutti pienemmällä matolla näkyvissä olevia liekkejä ja sai ne suhteellisen nopeasti sammumaan.

Vaikka savun takia palavien esineiden havaitseminen oli vaikeaa, päivystäjä sai asunnosta ulos matot ja palavan tuolin. Naapuriasunnon asukas auttoi sammuttamisessa työntämällä pihassa lumikolalla lunta palavien esineiden päälle.

Kaksi VPK:n sammuttajaa saapui paikalle taksilla klo 03.30 ja he sammuttivat vedellä palaneen asunnon muovilattialla vielä olevan palon.

Palon sytyttänyt asukas toimitettiin sairausautolla Paiholan sairaalaan.

Kuva 1. Asunnon pahiten palanut kohta, makuuhuoneen ikkunasta vasempaan oleva nurkka. Liekit näkyivät viimeksi lattian muovimatossa.

Figure 1. The bedroom corner to the left from the window was worst damaged by the fire. The last flames were seen as rising from the plastic sheet laminated floor.

11.2 Pelastustoimet

Varkauden hätäkeskus sai toimintakeskuksen päivystäjän tekemän hätäilmoituksen klo 03.11.26.

Paikalle hälytettiin pelastusyksiköitä seuraavasti:

<i>Tunnus</i>	<i>Kunta</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilöstöä</i>
H 1	Heinävesi	Johtoauto	03.13.44	03.39.21	1
H 11	Heinävesi	Sammutusauto	03.13.44	03.44.36	6
H 141	Heinävesi	Säiliöauto	03.13.44	-	2
H 12	Heinävesi	Sammutusauto	03.13.44	-	4

H 191	Heinävesi	Sairasauto	03.14.25	03.41.00	2
H 192	Heinävesi	Sairasauto	03.19.32	03.57.24	2
H 21	Heinävesi	Sammutusauto	03.13.44	-	7
H 24	Heinävesi	Säiliöauto	03.13.44	-	3
H 35	Heinävesi	Raivaus-pelastusauto	03.13.44	03.37.51	5
V 14	Varkaus	Säiliöauto	03.27.12		1
LI 21	Liperi	Sammutusauto	03.25.00		4

Hätäkeskus tarkisti klo 03.32.42 tilanteen soittamalla Leväniemeen. Tässä yhteydessä saatiin tietää, että Leväniemen henkilökunta oli sammuttanut palon. Tämän vuoksi peruutettiin hälytykset Heinäveden ulkopuolisille yksiköille (V 14 ja LI 21). Kun Heinäveden raivaus- ja pelastusyksikön H 35 klo 03.38 antama tilanneselostus varmisti palon tulleen sammutetuksi, peruutettiin osalle yksiköistä annetut hälytykset, niin että paikalle saapuivat lopulta edellä olevasta taulukosta ilmi käyvät viisi yksikköä.

Kuten edellä todettiin, kaksi VPK:n sammuttajaa saapui paikalle taksilla jo noin klo 03.30 ja he saattoivat sammutustyön loppuun. Pelastusyksiköiden tehtäväksi jäi lähinnä jälkisarjatus.

Jälkivartiointi jatkui aamuun asti.

Leväniemen K-talon asukkaat ohjattiin aluksi päätaloon, jonne saapui muitakin toimintakeskuksen asukkaita. Heille tarjottiin kahvia ja mahdollisuus keskusteluihin henkilökunnan kanssa. Seuraavana aamuna tilanne käytiin läpi kaikkien asukkaiden kanssa. Henkilökunnalle järjestettiin erillinen jälkipuinti.

11.3 Vahingot

Sammuttamisessa ratkaisevassa roolissa ollut päivystäjä vietiin sairausautolla Pohjois-Karjalan keskussairaalaan tarkastettavaksi hänen hengitettyään savukaasuja.

Palanut asunto tuhoutui niin pahoin, että se vaati täyskorjauksen.

11.4 Palon syttymissyy

Palon syy oli mielenhäiriössä tehty tahallinen sytyttäminen.

11.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt asunnosta 36 muualle.

11.6 Rakennus

Leväniemen toimintakeskuksessa on useita rakennuksia. Palo sattui K-talossa, joka on 4 asuntoa käsittävä rivitalo. Palon aikana yksi asunnoista toimi päivystäjän huoneena.

Talo on valmistunut 1996. Se on puurakenteinen. Sisäpuoliset pintarakenteet seinissä ja katoissa olivat kipsilevyä. Talo oli osastoitu asunnoittain.

11.7 Asukkaat

Leväniemen toimintakeskusta ylläpitää Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätiö. Asukkaikseen se ottaa aravaehdot täyttäviä henkilöitä. Monet asukkaat tulevat taloon kuntansa sosiaalitoimen kautta, mutta monet myös oma-aloitteisesti. Asukkaiden joukossa on muun muassa kehitysvammaisia, vanhuksia ja kuntoutujia. Toimintakeskus valmentaa asukkaitaan itsenäiseen asumiseen ja elämiseen esimerkiksi pitkän laitoshoidon jälkeen.

Merkittävä osa asukkaista tekee päivittäin työtä toimintakeskuksen eri työpisteissä tai lähellä olevassa Varistaipaleen työpajassa.

Asukkaat ovat säätiöön vuokrasuhteessa. He saavat talosta kuitenkin aterian-, terveydenhoito- ja puhtaanapitopalveluja sekä kuntoutusta. Itsenäiseen asumiseen tähtäävässä kuntoutuksessa on käytössä tohtori Eric Bernen kehittämä transaktio- eli vuorovaihtusmenetelmä (TA).

Asukaskunnan rakenteesta johtuu, että osan kyky auttaa itseään kriittisessä tilanteessa, esimerkiksi tulipalon sattuessa, on rajoittunut.

11.8 Turvallisuusjärjestelyt

Leväniemen kaikissa asunnoissa on palovaroittimet. Toimintakyvyltään rajoittuneimmilla asukkailla on turvapuhelimia. Hälytykset turvapuhelimista välittyvät toimintakeskuksen puhelinvaihteeseen ja sen suljettuna ollessa edelleen päivystäjällä olevaan matkapuhelimeen.

11.9 Henkilöstö

Toimintakeskuksessa työskentelee noin 20 henkeä, osittain kolmivuorotyössä. Kello 16-21 keskuksessa oli 2-3 hoitohenkilöstöön kuuluvaa. Palon aikaan keskuksessa oli klo 21-07 välisen ajan päivystäjä. Nykyisin keskus on päivystäjän varassa klo 21.30-06.00. Palon aikaan päivystäjä oleskeli K-talossa olevassa päivystysshuoneessa. Nykyisin päivystäjän työhuone on päärakennuksessa ja hän kiertää alueella entistä enemmän.

Lähteet

N:o	Asiakirja:
1	Savonlinnan kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus n:o 6700/R/156/00.
2	Leväniemen toimintakeskuksen päivystäjän raportti tulipalosta.
3	Leväniemen toimintakeskuksen tiedote henkilökunnalleen tulipalosta.
4	Heinäveden palokunnan hälytysseleste.
5	Leväniemen toimintakeskuksen esite.
6	Valokuvaliite.

12 VAARATILANNE VANHUSTEN PALVELUTALOSSA ÄHTÄRISSÄ 30.1.2000

12.1 Tapahtumat

Mäntyrinne ry:n omistamassa Mäntyrinteen palvelutalossa Ähtärin kaupungin keskustassa sattui sunnuntaina 30.1.2000 noin klo 23.50 vaaratilanne, kun valaisimen päälle pantu pyyheliina alkoi palaa kytemällä ja aiheutti savunmuodostusta. Vaaratilanne sattui talon kellarikerroksessa olevan huoneiston yhdessä makuuhuoneessa. Huoneisto on entinen talonmiehen asunto, joka on muutettu kolmen hengen ryhmäasunnoksi. Jokaisella asukkaalla on oma makuuhuone ja lisäksi heillä on yhteinen keittiö ja oleskelutila.

Yhden asukkaan makuuhuoneessa oli vuoteen yläpuolella, suunnilleen sen keskikohdalla, seinässä kahdella ruuvilla kiinni yövalaistukseen tarkoitettu puurunkoinen lamppu, jossa oli metallinen varjostin. Asukas oli katsonut, että valaisin kuumensi huonetta liikaa ja oli siksi pannut sen päälle pyyheliinan. Pyyheliina alkoi palaa kytemällä, mutta liekkiä ei leimahtanut. Asukas ei ollut kytevän palon aikana makuuhuoneessa vaan keittiössä paistamassa sämpylöitä.

12.2 Pelastustoimet

Makuuhuoneessa ollut palonilmaisin reagoi savuun ja antoi ilmoituksen klo 23.51.05. Ilmoitus välittyi automaattisesti Seinäjoen hätäkeskukseen. Hätäkeskus antoi heti yhteishälytyksen Ähtärin kaupungin palolaitoksen ja Ähtärin VPK:n varuilla olevien henkilöiden hakulaitteisiin. Hakulaitteisiin välittyi tieto, että Mäntyrinteeltä on tullut palohälytys.

Hälytyksen perusteella paikalle saapuivat seuraavat yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
Ä 11	Sammutusauto	23.51.43	23.58.58	00.02.22	4
Ä 14	Säiliöauto	23.51.43	00.00.50	00.03.52	3
Ä 1	Johtoauto	23.51.43	00.00.27	00.03.14	2
Ä 191	Sairasauto	23.51.43	23.59.07	00.02.15	2
Ä 17	Miehistöauto	23.51.43	00.04.50	00.07.48	3
Ä 16	Nostolava-auto	23.51.43	00.03.29	00.06.14	1

Kun ensimmäinen pelastusyksikkö saapui paikalle, palomiehet paikansivat talon paloilmittimen keskuskojeelta hälytyksen tarkan paikan. Kaksi savusukeltajaa meni sisäkautta kohteeseen. Yksi hälytyksen antaneen huoneiston asukkaista paistoi parhaillaan sämpylöitä huoneiston keittiössä. Savusukeltajat tarkastivat kaikki huoneet ja havaitsivat, että yhdessä makuuhuoneessa oli savua. He havaitsivat huoneen yövalaisimen päällä kytevän pyyheliinan. He irrottivat valaisimen seinästä ja veivät sen ulos.

Makuuhuoneen asukas samoin kuin viereistä makuuhuonetta käyttänyt asukas ohjattiin Mäntyrinteen muihin tiloihin.

Huoneisto tuuletettiin savutuulettimella.

12.3 Vahingot

Henkilövahinkoja ei sattunut.

Yölampun päälle pantu pyyheliina hiiltyi. Pyyheliinan pudottua vuoteelle lakanaan ja patjaan syntyivät kytemisen leviämisen takia halkaisijaltaan enintään 3 cm suuruiset tummentuneet paloläikät.

Makuuhuoneessa syntyi lieviä savuvahinkoja.

Kuva 1. Vuode, jonka yläpuolella vaaratilanteen aiheuttanut valaisin oli kiinnitetty seinään suunnilleen seinässä olevan, kytevän pyyheliinan synnyttämän ruskean läikän yläpuolelle.

Figure 1. The luminaire having generated the hazardous situation was located on the wall by the bed, approximately just above the brown trace left by the smouldering towel.

Kuva 2. Vaaratilanteen aiheuttanut valaisin kuvattuna lumihangella tapahtuman jälkeen. Valaisimen runko-osa on erillään ja lamppu varjostimineen hiiltyneen pyyheliinan sisällä.

Figure 2. The luminaire having generated the hazardous situation, displayed as lying on the snow after the incident. The body of the luminaire has detached, and the luminaire and its screen are covered by the carbonized towel.

12.4 Palon syttymissyy

Vaaratilanteen aiheutti yölampun päälle pantu pyyheliina.

12.5 Palon leviäminen

Palo ei päässyt leviämään siitä huoneesta, josta se sai alkunsa.

12.6 Rakennus

Vaaratilanne syntyi Mäntyrinteen päärakennuksessa. Tämä rakennus, jossa on 44 asukasta, on valmistunut vuonna 1968 ja peruskorjattu vuosina 1991 - 93.

Päärakennuksen seinät ovat kivirakenteiset.

Päärakennus on rakennusajankohdalleen tyypillinen tasakattorakennus. Sen kattorakenne ylhäältä lukien on:

- Huopakate + singeli

- Ruodelaudoitus
- Tuuletusväli (noin 5 cm)
- Lujalevy (noin 3 cm)
- Mineraalivillalevyt (15 cm)
- Laudoitus (7/8")
- Kipsilevy (11 mm)

Käytävissä, ruokasalissa, auloissa, päivähuoneissa ja kosteissa tiloissa rakenteessa on 7/8" paksuisen laudoituksen alapuolella erinäisiä paksunnoksia.

Tasakattorakenne aiheutti, ettei talossa ollut ullakon puuttuessa palon leviämisen riskiä ullakon kautta.

Huoneisto, jossa vaaratilanne syntyi, on kellarikerroksessa ja sen yläpohja on betonia.

Sisätiloissa osastointi on tehty automaattisesti sulkeutuvilla palo-ovilla.

Päärakennuksen länsipäädyssä on viidelle dementoituneelle asukkaalle tarkoitettu, ryhmäkotityyppinen osasto. Heitä varten on varattu yhteistilat ja omat makuuhuoneet lukuun ottamatta kahta asukasta, joilla on yhteinen makuuhuone.

Mäntyrinne ry. omistaa samalla tontilla sijaitsevat kolme muuta rakennusta, joissa on vuokra-asuntoja vanhuksille. Näistä rakennuksista kaksi on peruskorjattu. Viimeisen rakennuksen peruskorjaus on valmisteilla.

Peruskorjatut vuokratalot muutettiin tasakattoisista harjakattoisiksi. Palopääliikkö edellytti rakennuslupakäsittelyä varten antamassaan lausunnossa, että kaikki bitumimateriaalit poistetaan "ullakon lattiaksi" muuttuvasta tasakatosta.

12.7 Asukkaat

Päärakennuksessa on 44 asukasta ja vuokrataloissa yhteensä 48 asukasta. Asukkaat asuvat yleensä yksin. Muutama pariskunta asuu yhdessä hieman suuremmissa yksiöissä.

Myös päärakennuksen asukkaat ovat vuokrasuhteessa talon omistajaan, Mäntyrinne ry:hyn.

Päärakennuksen asukkaat ruokailevat yleensä talon ruokasalissa, jossa käy ruokailijoita myös vuokrataloista ja lähiseudulta omista asunnoistaan. Päärakennuksen asukkaat tarvitsevat vuokratalojen asukkaita enemmän sairaanhoito- ja kodinhoitopalveluja ja he saavat niitä talon omalta henkilöstöltä. Vuokratalojen asukkaat saavat vastaavat palvelut kaupungin palvelukeskuksesta.

12.8 Turvallisuusjärjestelyt

Päärakennuksen ja peruskorjattujen vuokratalojen asunnoissa on automaattinen paloilmoin, joka on yhdistetty Seinäjoen hätäkeskukseen. Paloilmoinnista välittyy tieto myös päärakennuksessa olevaan ilmaisintauluun. Peruskorjaamattomassa vuokratalossa on tavalliset palovaroittimet.

Joillakin asukkailla on turvapuhelin. Hälytykset niistä välittyvät läheiseen Hopeaharjun palvelutaloon. Hopeaharjun henkilöstö ilmoittaa normaalitapauksessa hälytyksestä heti Mäntyrinteen henkilöstölle, joka käy tarkistamassa tilanteen.

Mäntyrinne ry. on järjestänyt palvelun, jota voi suositella muillekin palvelutalojen ja vastaavien ylläpitäjille. Yhdistys tilasi taloon pari päiväksi televisioasentajan, joka puhdisti kaikkien asukkaiden televisiovastaanottimet ja teki niihin huoltotöitä. Huonokuntoisimmat suositeltiin uusittaviksi. Näin torjutaan TV-palojen vaaraa.

12.9 Henkilöstö

Mäntyrinteen henkilöstöön kuuluu 14 henkeä. Pääosalla työaika sijoittuu klo 07 - 16 välille. Yksi työntekijä jää vuorollaan taloon klo 16 - 22 väliseksi ajaksi. Yöajaksi klo 22 - 07 taloon tulee yksi kodinhoitajan koulutuksen saanut työntekijä. Nämä työntekijät tekevät pelkkää yövuoroa.

Ilta- ja yöaikaan talossa oleva työntekijä kiertää talossa tarkkailemassa tilannetta. Hänellä on langaton puhelin, jonka ansiosta hän on aina tavoitettavissa puhelimitse.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Ähtärin kaupungin palolaitoksen hälytysseloste ja onnettomuusseloste.
2	Ote Mäntyrinteen päärakennuksen rakennuspiirustuksista.

13 TULIPALO VANHUSTEN ASUINALOSSA HÄMEENLINNASSA 5.2.2000

13.1 Tapahtumat

Hämeenlinnassa osoitteessa Pollentie 33 syttyi 05.02.2000 illalla noin klo 18.00 aikoihin tulipalo vanhusten asuintalon asunnossa B 1. Rakennus on yksikerroksinen rivitalo, jossa on yhteensä 12 yksiötä ja 3 kaksiota vanhuksille sekä talonmiehen asunto. Tulipalo oli yksiössä. Toisessa vastaavassa A-rakennuksessa on 12 yksiötä ja 4 kaksiota vanhuksille. Rakennukset omistaa Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö.

Yksiön olohuoneen pöydällä valokuvan vieressä olleen palavan kynttilän kaatuminen aiheutti pöytäliinan ja verhojen syttymisen vanhuksen asunnossa. Palo levisi myös pöytään, tuoliin ja ikkunapuitteisiin. Sisimmäinen ikkunaruutu rikkoontui. Rollaattorilla liikumaan pystyvä vanhus sammutti palon omatoimisesti heittämällä keittokomerosta noutamaansa vettä varrellisella kattilalla palokohteeseen. Hän joutui noutamaan vettä lukuisia kertoja. Saatuaan palon sammumaan hän siivosi sen jälkiä, mutta ei ilmoittanut palosta kenellekään vaan jäi vielä savuiseen ja nokiseen asuntoon yöksi.

Talonmies havaitsi palon jäljet seuraavana aamuna asukkaan tuulettaessa savunhajua edelleen pois asunnosta. Talonmies hälytti paikalle palokunnan, joka kävi tarkastamassa tilanteen.

Asukas siirrettiin seuraavana päivänä läheiseen vanhainkotiin asunnon korjauksen ajaksi.

Kuva 1. Yleiskuva palopaikasta. Valokuva ja kynttilä ovat pöydällä samoissa paikoissa kuin ennen paloa.

Figure 1. The general view of the scene of the fire. The photo and the candle on the table are in the same places as before the fire.

13.2 Pelastustoimet

Asukas sammutti palon omatoimisesti. Hämeenlinnan palolaitos kävi tarkastamassa tilanteen seuraavana päivänä.

13.3 Vahingot

Palossa ei sattunut henkilövahinkoja.

Asunnon B 1 verhot paloivat ja ikkunanpuitteet hiiltyivät sisäpuolelta. Sisin ikkunaruuu rikkoutui. Ikkunan edessä ollut pöytä ja tuoli paloivat myös osittain. Rakennuksen kärsimät vahingot olivat noin 3 500 euroa (20 000 markkaa).

Irtaimisto kärsi pääasiassa savu- ja nokivahinkoja.

13.4 Palon sytymissy

Asunnon B 1 asukas oli tapansa mukaan sytyttänyt kynttilän edesmenneen miehensä valokuvan viereen olohuoneen pöydälle ja ryhtynyt katselemaan televisiota. Valokuva oli kaatunut jostain syystä ja kaatanut samalla palavan kynttilän. Tämä sytytti pöytäliinan ja

verhot tuleen. Palo ehti pureutua ikkunapuitteisiin, pöytään ja tuoliin. Asukas oli ilmeisesti torkkunut tuolissaan palon syttyessä.

13.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt syttymiskohdasta. Sisimmän ikkunaruudun rikkoutumisesta voi kuitenkin päätellä, että palo oli kehittynyt ennen sammuttamista varsin pitkälle. Asunnon yleissytytyminen on ollut vain hetken kysymys.

13.6 Rakennus

Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö omistaa Hämeenlinnassa osoitteessa Pollentie 33 sijaitsevat rivitalot. Taloja on kaksi kappaletta ja ne on rakennettu vuonna 1982. Asunnot on tarkoitettu omatoimisesti toimeentuleville vanhuksille. Vanhukset asuvat vuokralla.

Rakennukset ovat yksikerroksisia rivitaloja. A-talon kerrosala on 794 m² ja B-talon kerrosala on 804 m².

Rakennuksissa on harjakatto siten, että harjan kohdalta ullakko-ontelon korkeus on noin 2 metriä.

Rakennukset ovat L-muotoisia. Toisessa siivessä on pieniä yksiöitä ja toisessa siivessä suurempia asuntoja. Yksiöt on sijoitettu rakennuksen kummallekin sivulle vastakkain. Rakennusten keskiosiin on sijoitettu huolto- ja tekniset tilat. Rakennukset on tästä kohdasta osastoitu vesikattoon asti tiiliseinällä. Asuntojen kohdalla ullakko on osastoimaton.

Asuntojen väliset seinät ovat kivirakenteisia yläpohjaan asti. Sisäseinät ja asuntojen yläpohjat ovat levyrakenteisia. Asunnot ovat omia palo-osastoja.

13.7 Asukkaat

Asukkaat asuntoihin valitsee Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö isännöitsijän esityksestä.

Asukkaista, joita näissä rakennuksissa on yhteensä yli 60, pääosa on omatoimisia. Kotipalveluapua saa noin 10 asukasta ja kotisairaanhoidon palveluja noin 5 asukasta.

Ajoittain yksittäisissä asunnoissa on asunut myös varsin huonokuntoisia vanhuksia, jotka eivät ole päässeet omatoimisesti ulos. Joillakin asukkailla on ollut mielenterveys- tai alkoholiongelmia.

Asukkaat olivat iältään 69 – 85 -vuotiaita keski-ikä ollessa 75 vuotta.

13.8 Turvallisuusjärjestelyt

Palon aikaan joissakin asunnoissa oli asukkaiden itsensä, heidän omaistensa tai tuttaviensa asentamia palovaroittimia. Myös asunnossa, jossa palo syttyi, oli palovaroitin. Pariston heikennettyä se oli alkanut piipata paristonvaihtoilmoitusta, jota asukas ei tunnistanut. Palovaroitin oli tästä syystä irrotettu paikaltaan ja jätetty ilman paristoa kirjahyllyn päälle.

Palon jälkeen asuntosäätiö asensi asuntoihin palovaroittimet ja talonmies huolehtii niiden paristojen vaihdosta.

Yksittäisissä asunnoissa on turvapuhelimia.

13.9 Henkilöstö

Asukkaat ovat vuokrasuhteessa Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiön kanssa. Osa asukkaista saa kunnallisen kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palveluja. Asuntosäätiö ei ole järjestänyt asukkaille mitään erityispalveluja.

Rakennuksen isännöinti- ja talonmiespalvelut on järjestetty normaalin vuokratalon tapaan.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Poliisin Kanta-Hämeen alueen rikosteknisen yksikön pöytäkirja teknisestä tutkinnasta n:o 6090/TEK/31/00. 9.2.2000.
2	Valokuvaliite

14 TULIPALO VASTAANOTTOASUNTOLASSA PUOLANGALLA 11.2.2000

14.1 Tapahtumat

Puolangan kunnan keskustaajamassa, osoitteessa Käpytie 1 olevassa vastaanottoasuntolassa syttyi perjantaina 11.2.2000 klo 21.00 jälkeen tulipalo. Vastaanottoasuntola on rivitalo, jossa on neljä huoneistoa. Se on tarkoitettu lähinnä kuntoutuville päihdeongelmallisille. Talon toisessa päässä on vapaa-ajantila ja toisessa päässä sauna ja pesutupa. Asuinhuoneistoja käytettiin soluasuntoina. Jokaisella asukkaalla oli oma huone ja solun asukkailla yhteinen keittiö.

Palo sai alkunsa B-huoneistosta, jossa oli palon syttyessä kaksi asukasta. Illalla asukkaat olivat riitaantuneet keskenään ja toinen asukkaista oli riidan aikana suutuspäissään tyhjentänyt vaatekaappinsa sisällön lattialle. Kun toinen asukas oli poistunut omaan huoneeseensa, hän sytytti savukkeensytyttimellä vaatekasan palamaan. Hän on myöhemmin kertonut yrittäneensä vielä tukahduttaa tulta huovalla, mutta se ei enää onnistunut.

Toinen asukas havaitsi huoneessaan pian savun hajun. Kun hän avasi eteistilaan johtavan oven, eteinen oli täynnä savua. Hän meni ulko-ovelle, jonne sytyttäjäkin oli tullut. Miehet menivät yhdessä ulos, mutta huoneeseensa ennen palon syttymistä poistunut asukas palasi vielä takaisin asuntoon ja tyhjensi eteisessä olleen käsisammuttimen.

Kaikki talon asukkaat pääsivät pian palon syttymisen jälkeen ulos asunnoistaan.

Palokunnan saapuessa paikalle palo oli kehittynyt huoneistossa B jo täyden palamisen vaiheeseen. Huoneiston ulko-ovi oli tässä vaiheessa irrallaan maassa (oven irtoamiseen johtaneita tapahtumia ei ole saatu selville) ja oviaukon yläreunasta purkautui palavia palokaasuja. Palokaasut purkautuivat ulos myös ikkunasta rakennuksen vastakkaisella puolella.

Palo levisi ullakon kautta A-huoneistoon. Sen sijaan C- ja D-huoneistot onnistuttiin pelastamaan. Palaneen B-huoneiston ja C-huoneiston väliin tehtiin vesikaton läpi pistosuihkuputkilla katkaisulinja. Tämä linja piti koko ajan ja jäähdytti yläpohjan ontelossa palavia savukaasuja.

Kuva 1. Yleiskuva palaneesta talosta. Palaneet A- ja B-huoneistot on jo purettu. Purkujätteitä lumen peittämässä kasassa etualalla.

Figure 1. The overall view of burnt building. The demolition of the burnt A and B apartments has already been carried out, with demolition waste being covered by snow, as seen in the foreground.

14.2 Pelastustoimet

Palosta tuli Kajaanin aluehälytyskeskukseen puhelimitse kaksi hätäilmoitusta. Ilmoittajat olivat kertoneet kuulleensa myös jonkinlaisen räjähdyksen.

Kajaanin aluehälytyskeskus otti vastaan ensimmäisen hätäilmoituksen klo 21.48.00. AHK hälytti välittömästi Puolangan palokunnan. Hälytyksen saatuaan Puolangan palo-päällikkö (P1) pyysi AHK:ta hälyttämään peruslähdön, johon Puolangan yksikköjen lisäksi kuuluivat pelastusyksiköt Suomussalmelta ja Hyrynsalmelta. Suomussalmen yksikkö hälytettiin klo 21.50.00 ja Hyrynsalmen yksikkö klo 21.51.00. Myöhemmin paikalle hälytettiin vielä klo 22.35.00 Paltamon palokunnan yksikkö, koska paineilma uhkasi loppua. Lisäksi valmiuteen klo 21.51.00 hälytetty Suomussalmen sairaankuljetusyksikkö toi myöhemmin paikalle paineilmapulloja.

Paikalle hälytetyt yksiköt käyvät ilmi seuraavasta taulukosta :

<i>Tunnus</i>	<i>Kunta</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöai- ka</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henki- lönmäärä</i>
PU 1	Puolanka	Johtoauto	21.48.00	21.50.00	21.53.00	1
PU 11	Puolanka	Sammutusauto	21.48.00	21.52.00	21.58.00	5
PU 14	Puolanka	Säiliöauto	21.48.00	21.54.00	21.58.00	2
H 14	Hyrnsalmi	Säiliöauto	21.50.00	22.00.00	22.48.00	4
SU 11	Suomus- salmi	Sammutusauto	21.51.00	22.00.00	22.52.00	5
PU 191	Puolanka	Sairasauto	21.48.00	21.48.00	21.59.00	2
P 14	Paltamo	Säiliöauto	22.35.00	22.42.00	23.34.00	4
SU 291	Suomus- salmi	Sairasauto	21.51.00	22.42.00	23.40.00	2

Lähtö oli vahvuudeltaan peruslähtö. Hälytysohjeissa oli edellytetty peruslähdön hälyttämistä rivitalon palon ollessa kysymyksessä.

Heti, kun PU 11 oli saapunut kohteeseen, savusukeltajat tekivät sammutushyökkäyksen B-huoneiston ovesta. PU 11:n esimies ja kuljettaja ryhtyivät tekemään pistosuihkuputkilla katkaisulinjaa yläpohjan onteloon B- ja C-huoneistojen väliin.

Jo alkuvaiheessa useat pelastajat varmistivat, ettei talossa ollut ihmisiä.

Palavaan B-huoneistoon ensiksi mennyt savusukelluspari joutui välillä perääntymään ulos palon rajuuden ja letkurikkojen takia. He pystyivät kuitenkin koko ajan jäähdyttämään huoneistoa tehokkaasti.

Puolangan säiliöautosta PU 14 selvitettiin lisävesi PU 11:lle. Hetkistä myöhemmin palopäällikkö määräsi Puolangan sopimuspalomiehiä ja yleisöä selvittämään lisäveden palopostista. Paine osoittautui kuitenkin riittämättömäksi ja kun paineenkorotuspumppuja ei ollut, lisäveden saanti jäi käytännössä säiliöautojen varaan. Myöhemmin Hyrnsalmen säiliöauto H 14 antoi myös vettä PU 11:lle.

Kun rajoituslinja oli tehty, ryhdyttiin vesikattoon B-huoneiston kohdalle tekemään aukkoa yläpohjan ontelon jäähdyttämiseksi. Työn aikana kävi ilmi, että savukaasut paloivat rajusti yläpohjan ontelossa. Sammutusraivauksen jouduttamiseksi palopäällikkö hälytti paikalle kaivinkoneen.

Aukon teon loppuvaiheissa tuli tieto, että Suomussalmen sammutusauto SU 11 ja Hyrnsalmen säiliöauto H 14 olivat tulossa muutaman minuutin kuluessa. Palopäällikkö määräsi aukon teossa olleen savusukeltajaparin selvittämään valmiiksi järeän työsuikun.

H 14:n savusukeltajapari sai käskyn estää palon leviäminen seinän läpi A-huoneistoon. Yksi hyrynsalmelainen sammuttaja ryhtyi jäähdyttämään talon räystäälle ikkunoista purkautuvia palavia palokaasuja.

SU 11:ssä valmiina olleet neljä savusukeltajaa tekivät järeää työsuihkua käyttäen sammutushyökkäyksen palavaan huoneistoon puolankalaisen savusukeltajaparin varmistuksessa. Palo huoneistossa saatiinkin pian hallintaan.

Palo jatkui kuitenkin yläpohjan ontelossa ja kattoa ryhdyttiin purkamaan B-huoneiston kohdalta kaivinkoneella.

Paltamon säiliöauto P 14 saapui klo 23.40. Sen mukana saapui myös savusukeltajia. Yksikön miehistö teki sammutusraivausta B-huoneistossa. Paltamon apua oli pyydetty alun perin siksi, että paineilma uhkasi loppua. Paltamon paineilmalaitteet erosivat Puolangan vastaavista. Näin ollen päätös lähettää myös savusukeltajia, jotka olisivat olleet pitkän aikaa paineilman suhteen omavaraisia, oli oikea. Puolangan palopäällikön pyynnöstä Suomussalmen sairausauto toi Suomussalmen palolaitokselta saatavissa olleet paineilmaparapullot.

Jälkivahingontorjunta jatkui 14.2.2000 klo 11 saakka.

14.3 Vahingot

Henkilövahinkoja ei sattunut.

Huoneistot A ja B sekä huoneiston A päädyssä ollut oleskelutila oli rakennettava kokonaan uudelleen säästyneen pohjalaatan päälle. Huoneistot C ja D sekä päädyssä ollut sauna- ja pesutupaosasto onnistuttiin varjelemaan. Aineelliset vahingot olivat noin 175 000 euroa (1,05 miljoonaa markkaa).

Pelastustoimien alkuvaiheen päätös tehdä katkaisulinja B- ja C-huoneistojen väliin pelasti C- ja D-huoneiston, jolloin vahingot vähintään puolittuivat.

14.4 Palon syttymissy

Palo sytytettiin tahallaan. Sytyttäjä oli vahvassa humalatilassa. Hänet tuomittiin myöhemmin ehdolliseen vankeusrangaistukseen tuhotyöstä.

14.5 Palon leviäminen

Huoneisto, jossa palo sytytettiin, tuhoutui täysin, koska siellä tapahtui yleissyttyminen ennen pelastajien tuloa. Tuli ohjautui rikkoutuneista ikkunoista ja avoimesta oviaukosta räystäslaudoituksen välitse yläpohjan onteloon. Tuli alkoi levitä ontelossa, koska palokaasut paloivat siellä voimakkaasti. Palon leviäminen vaarallisella tavalla C- ja D-huoneistojen kohdalle estettiin rakentamalla katkaisulinja. A-huoneistoon tuli levisi yläpohjan ontelon kautta.

14.6 Rakennus

Osittain palanut rivitalo oli rakennettu vuonna 1975. Se oli yksikerroksinen, nelihuoneis-toinen rivitalo.

Talo oli puurakenteinen. Seinät oli sisäpuolelta verhottu lastulevyllä. Kattojen sisäverho-ukset olivat huokoista kuitulevyä. Huoneistojen väliset seinät olivat osastoivia. Yläpohjan ontelo, pinta-alaltaan 365 m², oli osastoimaton.

Talo oli alueella, jolla oli muitakin kunnan asuintaloja muun muassa vanhusten palvelu-asumista varten.

14.7 Asukkaat

Rakennus oli vastaanottoasuntola, joka oli tarkoitettu lähinnä päihdeongelmallisille. Asukkaat vaihtuivat usein. He olivat yleensä omatoimisia.

14.8 Turvallisuusjärjestelyt

Asunnoissa ei ollut palovaroittimia. Ne eivät palon aikana olleet vielä pakollisia. Palotar-kastuksessa maaliskuussa 1999 paikalla olleille asukkaille suositeltiin sellaisten hankki-mista, mutta suositus ei ollut johtanut tuloksiin.

14.9 Henkilöstö

Vastaanottoasuntolalla ei ollut omaa henkilöstöä. Palvelutalojen ym. sijainti lähellä asuntolaa lisäsi kuitenkin turvallisuutta, koska naapuritaloista olisi saatu nopeasti apua.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Suomussalmen kihlakunnan poliisilaitoksen esitutkintapöytäkirja n:o 6740/R/65/00. Esitutkintapöytäkirjan liitteet: 1.1 Esitutkintapöytäkirjan valokuvaliite (4 valokuvaa ja ote rakennuksen pääpiirustuksista. 1.2 Kansanterveyslaitoksen verenalkoholilaboratorion tutkimustodistus sytyttäjäksi epäillyn verenalkoholista. 1.3 Lasku veritutkimuksesta. 1.4 Vakuutusyhtiö Yritys-Tapiolan takautumisoikeuteen perustuva vahingonkorvausvaatimus.
2	Puolangan kunnan palolaitoksen hälytysseleste.
3	Puolangan kunnan palolaitoksen onnettomuusseleste.
4	Puolangan kunnan palolaitoksen rakennusseleste.
5	Pelastustoiminnan johtajan raportti pelastustoimenpiteistä 8.3.2000.
6	Vakuutusyhtiö Yritys-Tapiolan vahinkoarvio.
7	Valokuvaliite.

15 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA SAARIJÄRVELLÄ 18.2.2000

15.1 Tapahtumat

Saarijärven keskustaajamassa, osoitteessa Tammitie 3 olevassa Palvelutalo Heralan Serviisin D-talon asunnossa 17 syttyi 18.02.2000 hieman ennen klo 17.30 televisio palamaan. Asunnon asukas, 76-vuotias mies, oli ryhtynyt katsomaan televisiota klo 17.00. Yhtäkkiä TV pamahti ja syttyi tuleen.

Asukas irrotti TV:n pistokkeen seinästä ja yritti nostaa sitä. Palavan TV:n nostamisyritys ei onnistunut, koska asukas kaatui. Hän meni eteisaulaan ja yritti huutaa apua.

Kun hän pääsi asuntonsa ovelle, eteisaulaan oli jo saapunut lähihoitaja, joka oli havainnut asunnosta 17 tulevan savua. Tässä vaiheessa myös eteisaula oli jo täynnä savua. Lähihoitaja ryhtyi saattamaan asukasta turvaan ja soitti samanaikaisesti hätäkeskukseen. Asukas palasi vielä asuntoonsa, mutta lähihoitaja hälytti paikalle työtoverinsa, joka sitten ohjasi asukkaan turvaan.

Tämän jälkeen molemmat lähihoitajat ryhtyivät evakuoimaan muita D-talon asukkaita. Asukkaat evakuoitiin ulkokautta. Talossa on viisi asuntoa. Palaneen asunnon asukas vietiin terveyskeskukseen ja paikalle hälytetty palvelutalon henkilöstö tarkisti kaikkien asukkaiden kunnan.

15.2 Pelastustoimet

Lähihoitaja teki hätäilmoituksen Keski-Suomen hätäkeskukseen klo 17.42.46.

Hätäkeskus hälytti paikalle seuraavat yksiköt:

<i>Tunnus</i>	<i>Kunta</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilöstö</i>
S 3	Saarijärvi	Johtoauto	17.33.58	17.35.36	17.37.47	1
S 11	Saarijärvi	Sammutus- auto	17.33.58	17.37.16	17.41.00	4
S 12	Saarijärvi	Sammutus- auto	17.33.58	17.39.00	17.49.09	4
S 14	Saarijärvi	Säiliöauto	17.33.58	17.41.37	17.45.04	2
S 171	Saarijärvi	Miehistöauto	17.33.58	17.44.20	17.46.57	3
S 191	Saarijärvi	Sairasauto	17.33.58	17.36.00	17.38.54	2
KK 11	Kannon- koski	Sammutus- auto	17.33.58	17.40.30	18.04.45	2
KK 14	Kannon- koski	Säiliöauto	17.33.58	17.40.10	18.04.50	1
KK 17	Kannon- koski	Miehistöauto	17.33.58	17.39.00	18.00.28	4

KA 191	Karstula	Sairasauto	17.37.00	17.40.00	17.41.00	2
KA 14	Karstula	Säiliöauto	17.42.59	17.47.22		3
J 692	Jyväskylä	Sairasauto	17.57.05	17.57.31		2

Kun Saarijärven palopäällikkö saapui kohteeseen klo 17.37.47, hän sai tiedon, että rakennuksessa ei ollut enää asukkaita. Hän teki nopean tiedustelun ja totesi, että asunnossa 17 palokaasut olivat jo syttyneet. Saarijärven sammutusyksikkö S 11 sai käskyn tehdä sammutushyökkäys asuntoon 17 eteisaulan kautta. Säiliöautoyksikkö S 14 sai tehtäväksi selvittää lisäveden S 11:een. Sammutusyksikkö S 12 puolestaan sai tehtäväkseen tarkistaa, että kaikki D-talon asunnot olivat varmuudella tyhjiä ihmisistä. Lisäksi vapaana olevat miehet määrättiin tarkastamaan ja varmistamaan ullakkotilat.

Palo saatiin sammumaan nopeasti vähällä vedellä. Vettä käytettiin vain muutamia kymmeniä litroja ja vesi imuroitiin palon sammuttua pois. Palon sammuttamisen jälkeen rakennuksen tilat tuuletettiin koneellisesti. Jälkivartiointista huolehti kaupungin rakennushallinto.

Karstulan sairaankuljetusyksikkö KA 191, joka oli hälytyksen saadessaan sattumalta Saarijärvellä, vei palaneen asunnon asukkaan terveyskeskukseen. Saarijärven sairaankuljetusyksikön S 191:n samoin kuin KA 191:n miehistö huolehtivat paikalle saapuneen lääkärin johdolla talon asukkaista paikalla.

Karstulan säiliöautoyksikkö KA 14:lle annettu hälytys peruutettiin jo matkalla samoin kuin jyväskyläläiselle sairaankuljetusyksikölle J 692 annettu hälytys. Kannonkosken yksiköt tulivat kohteeseen, mutta tilanne oli niiden tullessa jo hallinnassa.

15.3 Vahingot

Palo ei aiheuttanut muita henkilövahinkoja kuin savun hengittämisestä johtunutta pahoinvointia.

Asunto 17 kärsi niin paljon savu- ja nokivahinkoja, että se vaati täyskorjauksen. Seinä- ja kattopinnat mustuivat ja niiden samoin kuin kalusteiden pintamaalaukset kuplivat. Kuumuus rikkoi ikkunan. Savua levisi myös eteisaulaan, joka kärsi savu- ja nokivahinkoja.

Kuva 1. Televisio paloi lattialla olevan mustan läikän kohdalla. Seinällä ikkunoiden välissä näkyy palaneen ryijyn kohta. Katto on pahoin mustunut.

Figure 1. Television set having caught fire on the black spot on the floor. On the wall between the windows, there was a Finnish rug hanging that also caught fire. The ceiling turned very black, as well.

Kuva 2. Savu ja nokivahinkoja eteisaulassa.

Figure 2. Smoke and soot damage in the vestibule.

15.4 Palon syttymissy

Palo sai alkunsa, kun päällä ollut TV syttyi palamaan. Tutkijat toimittivat palaneen TV:n jäänteet Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tutkittavaksi. TV paloi kuitenkin niin pahoin, ettei jäänteistä voitu enää selvittää palon syttymissyä.

Kyseinen TV-vastaanotin oli yli 10 vuotta vanha väri-TV.

15.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt siitä huoneesta, jossa TV syttyi. Muut saman asunnon huoneet samoin kuin eteisaula kärsivät kuitenkin savu- ja nokivahinkoja.

15.6 Rakennus

Rakennus on valmistunut vuonna 1990. Se kuuluu kompleksiin, jossa on palvelukeskus, 36 asuntoa sekä kaksi ryhmäkotia. Ryhmäkoteissa on yhteensä 11 paikkaa. D-talossa, jossa palo syttyi, on kuusi asuntoa.

D-talo on puurakennus. Asuntojen sisäseinät ja –katot ovat kipsilevyä.

15.7 Asukkaat

Kaikkiaan tässä 47 asukkaan kompleksissa on useita liikunta- ja toimintarajoitteisia. Palon aikaan yksi D-talon kuudesta asukkaasta oli pyörätuoli-invalidi.

15.8 Turvallisuusjärjestelyt

Rakennuksissa oli palovaroittimia. Palovaroittimen toiminnasta palaneessa asunnossa ei ole tietoa.

15.9 Henkilöstö

Päiväsaikaan palvelukeskuksessa on vaihteleva määrä henkilöstöä. Palon aikaan toisessa ryhmäkodissa oli klo 16 – 21 välisenä aikana yksi työntekijä. Yöaikaan talossa ei ollut henkilöstöä. Nykyisin talossa on yöaikaan kaksi henkilökuntaan kuuluvaa.

Lähteet

N:o Asiakirja:

- 1 Saarijärven kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus n:o 6680/S/30071/00.
- 2 Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunto RTL 6833/1/00/27.3.2000.
- 3 Saarijärven palolaitoksen hälytysseoste, onnettomuusseoste ja rakennusseoste.
- 4 Palo koskeva uutinen Keskisuomalaisessa 19.02.2000.
- 5 Valokuvaliite.

16 VANHUKSEN KUOLEMAAN JOHTANUT TAPATURMA JYVÄSKYLÄSSÄ 22.2.2000

16.1 Tapahtumat

Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n omistaman, Pulmusentie 2:ssa olevan talon asunnossa A 1 sattui 22.2.2000 pian klo 12 jälkeen tapaturma, jonka seurauksena asunnon asukas, 77-vuotias eläkeläinen sai surmansa.

Noin klo 12 saapui asuntoon vierailulle asukkaan tuttava läheisyydessä olleesta palvelutalosta. Koska vierailija oli pyörätuoli-invalidi, eräs palvelutalon henkilökuntaan kuuluva saattoi hänet perille. Saattaja jätti vierailijan asunnon A 1 ovelle, koska vierailijalla oli ongelmia heikkojen käsivoimiensa takia portaiden nousemisessa ja kynnysten ylittämisessä. Asukas kutsui myös saattajaa kahville, mutta tämä meni muualle taloon ja sopi vierailijan kanssa, että hänet haetaan klo 13.

Asukas ryhtyi keittämään kahvia vieraalleen. Hän työskenteli sähkölieden ääressä. Hän käytti perinteistä pannukahvimenetelmää. Vierailija istui pyörätuolissaan lieden läheisyydessä olleen pöydän toisella puolella.

Asukas piti kahvia keittäessään kiinni lieden kulmasta ja oli nojallaan hieman eteenpäin. Vierailija kiinnitti huomiota siihen, että asukas oli puhumaton. Yhtäkkiä tämän vasen hihha syttyi tuleen. Asukkaalla oli päällään yöpaita ja sen päällä aamutakki. Vierailija siirtyi pyörätuolilla asukkaan taakse ja veti tämän irti liedestä. Koska vierailijan käsivoimat olivat vähäiset, asukas kaatui lattialle jalat kohti liettä.

Kaatumisen jälkeen asukas ei kyennyt tekemään enää mitään. Vierailija yritti aluksi tukahduttaa tulta lyömällä kämmenellä palavia kohtia, mutta tämä ei auttanut. Pian palovaroitin alkoi soida. Asukas huusi: "Vettä, vettä". Vierailija yritti tässä vaiheessa ottaa aamutakkia pois asukkaan päältä, mutta ei saanut vyötä auki.

Vierailija siirtyi pyörätuolilla pöydän ympäri päästäkseen tiskipöydän vesihanalle. Hänen oli huonekalujen takia vaikea ylettyä hanaan. Kun hän viimein ylettyi siihen ja sai käsiinsä kattilan, hän ryhtyi heittämään kattilalla vettä asukkaan päälle. Huonekalut olivat kuitenkin niin pahasti tiellä, että vesi ei aina osunut asukkaaseen.

Talossa ollut kotiavustaja kuuli palovaroittimen äänen noin klo 12.20. Hän haki välittömästi yleisavaimen. Saatuaan paikallistettua hälytyksen asuntoon A 1, hän avasi oven. Sisään päästyään hän havaitsi asukkaan makaavan palavana lattialla jalat pöydän alla. Hän otti makuuhuoneesta peitteen ja pani sen asukkaan päälle, jolloin tuli tukahtui. Seuraavaksi hän sammutti päällä olleen sähkölieden levyn.

Tämän jälkeen kotiavustaja soitti hätäkeskukseen. Hän meni porraskäytävään ja huusi ihmisiä apuun. Yhdessä paikalle saapuneen henkilökuntaan kuuluvan kanssa hän kaatoi edelleen vettä asukkaan päälle.

Paikalle klo 12.30 saapuneen sairausauton miehistö vei asukkaan sairaalaan. Koska hänen ihostaan oli palanut noin 50 %, hän menehtyi Keski-Suomen keskussairaalassa hieman yli kaksi vuorokautta myöhemmin 24.2.2002 klo 14.15. Hänen kuolemansyykseen todettiin tapaturmaisesti syntyneet vaikeat palovammat. Kuolemansyyntutkinnassa ei löytynyt merkkejä siitä, että hän olisi ennen vaatteiden syttymistä saanut jonkinlaisen sairauskohtauksen.

Kuva 1. Tapahtumapaikka kuvattuna palon jälkeen. Lattialla asukkaan vaatteiden palojäänteitä. Pöydän ja tiskipöydän välissä asukkaan käyttämä rollaattori.

Figure 1. The scene of the incident after the fire. On the floor, remains of burnt clothes. Between the table and the kitchen sink, a walking frame used by the inhabitant.

16.2 Pelastustoimet

Keski-Suomen hätäkeskus hälytti paikalle peruslähdön, johon kuuluivat seuraavat yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
J 190	Ensihoitoauto	12.36.17	12.38.27	12.43.37	2
J 3	Johtoauto	12.36.17	12.38.21	12.43.40	2
J 11	Sammutusauto	12.36.17	12.39.46	12.43.45	4
J 15	Pelastusauto	12.36.17	12.38.36	12.44.09	3
J 14	Säiliöauto	12.36.17	12.38.56	12.44.51	1
J 191	Sairasauto	12.37.18	12.39.12	12.44.12	2

Kotiavustaja oli sammuttanut palavat vaatteet jo ennen palokunnan tuloa. Sairasauton miehistö antoi uhrille ensiapua ja vei hänet keskussairaalaan, jossa hän myöhemmin menehtyi saamiinsa vammoihin.

16.3 Vahingot

Asukas sai palossa surmansa. Asunnon palovahingot jäivät vähäisiksi.

16.4 Palon syttymissyy

Palo aiheutui siitä, että asunnon asukkaan vaatteet joutuivat kosketuksiin sähkölieden kuuman levyn kanssa. Aluksi epäiltiin, että hän olisi horjahtanut kuuman sähkölevyn päälle, mutta asunnossa vierailulla olleen silminnäkijän kertomus ei tue tätä käsitystä. Vierailija on kertonut, että asukkaan vaatteiden hiha syttyi ensiksi tuleen. Hänellä oli päällään ohuesta neuloksesta tehty yöpaita ja sen päällä vaaleaa froteeta oleva aamutakki.

Tutkintalautakunta pyysi vaatteiden syttymisominaisuuksista lausunnon VTT Rakennustekniikalta. VTT:n testausselosteen Nro RTE1075/00 *Lausunto yöpaita- ja aamutakikankaan syttyvyydestä* mukaan molemmat kankaat voivat syttyä tuleen kosketuksessa kuumaan sähkölevyyn noin 10 sekunnissa. Pienen liekin (esimerkiksi tulitikun liekin) vaikutuksesta molemmat kankaat syttyvät muutamassa sekunnissa.

16.5 Palon leviäminen

Palo ei levinnyt vaatteista muualle asuntoon.

16.6 Rakennus

Talo Pulmusentie 2 on rakennettu vuonna 1992. Talo on viisikerroksinen. Sen kaikki seinät ja välipohjat ovat betonia.

16.7 Asukkaat

Talossa on 36 asuntoa. Asukkaiden joukossa on jonkin verran liikuntarajoitteisia, lievästi dementoituneita ja muulla tavoin toimintarajoitteisia.

16.8 Turvallisuusjärjestelyt

Talon kaikissa huoneistoissa oli palovaroittimet, jotka talon omistaja oli asennuttanut. Huoneistossa, jossa onnettomuus tapahtui, palovaroitin toimi.

16.9 Henkilöstö

Talo on normaali vuokratalo, ei siis palvelutalo. Asukkaat hankkivat tarvittaessa esimerkiksi kodinhoito- ja kotisairaanhoidopalvelut talon ulkopuolelta.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Jyväskylän kihlakunnan poliisilaitoksen ilmoitus n:o 6160/S/30642/00.
2	Jyväskylän kihlakunnan poliisilaitoksen esitutkintapöytäkirja n:o 6160/S/30642/00. SALAINEN (Laki kuolemansyyn selvittämisestä, 15 §)
3	Valokuvaliite

17 TULIPALO VANHUSTEN PALVELUTALOSSA KURIKASSA 23.2.2000

17.1 Tapahtumat

Kurikan kaupungin keskustassa olevassa, Kurikan palvelutalosaatiön omistamassa rivitalossa syttyi tulipalo 23.2.2000 noin klo 18.35. Palo sattui osoitteessa Muurimäentie 7 olevan C-talon huoneistossa C 11.

Huoneistossa yksin asuva naishenkilö oli ollut olohuoneen viereisessä huoneessa, kun olohuoneesta oli kuulunut outo "tussahtava" ääni ja valot sammuiivat. Etsiessään syytä valojen sammumiseen asukas totesi television palavan ilmiliekeissä. Televisio oli ollut auki.

Savuhälytys huoneistosta meni paloaseman valvontakeskukseen kello 18.35.33.

Asukas poistui heti naapuriasuntoon ja sulki ovet lähtiessään. Naapurilla oli turvapuhe-
lin, joka oli kytketty paloaseman valvontakeskukseen. Nyt tehtiin hätäilmoitus turvapuhe-
limella. Paloasemalle ilmoitettiin, että naapurihuoneistossa C 11 paloi televisio. Hälytys
kirjautui paloasemalla klo 18.37.20.

Kuva 1. Talo, jossa palo sattui. Asunto, jossa palo syttyi on etualalla olevassa, tummilla ulkoseinillä varustetussa osassa.

Figure 1. The terrace-house that caught fire. The part where the fire started is seen in the foreground as having dark exterior walls.

17.2 Pelastustoimet

Kurikan paloasemalla oli työvuorossa yksi palomies.

Apulaispalopäällikkö (P 2) oli päivystysvuorossa ja sattumalta käymässä paloasemalla, kun savuhälytys tuli sinne.

Apulaispalopäällikkö lähti kohteeseen yksin. Hetkeä myöhemmin paloasemalle tuli tieto, että kohteessa palaa televisio. Paloasema oli saanut tiedon edellä mainitusta, naapurin turvapuhelimella klo 18.37.20 tehdystä hätäilmoituksesta. Apulaispalopäällikkö käski hälyttämään osalähdön.

Tämän perusteella hälytettiin seuraavat yksiköt:

<i>Yksikkö</i>	<i>Laji</i>	<i>Hälytetty</i>	<i>Lähtöaika</i>	<i>Perillä</i>	<i>Henkilömäärä</i>
KK 1	Johtauto	18.38.52	18.38.52	18.39.13	1
KK 11	Sammutusauto	18.39.30	18.43.31	18.45.08	4
KK 141	Säiliöauto	18.39.30	18.44.37	18.46.44	2

Palvelutalosaäitiön luottamustehtävissä toimiva mies oli sattumalta paikalla palon alkaessa. Palokellojen hälyttämänä hän tuli kohteeseen ja tarkisti, ettei huoneistoon ollut jäänyt ketään. Mies kertoi paikalle saapuneelle apulaispalopäällikölle, että hänellä on käsisammutin, mutta palon sammuttamiseksi on vähän tehtävissä.

Apulaispalopäällikkö päätti noutaa television huoneistosta, mutta hän pääsi vain tuulikaappiin, koska savupatja oli jo tuulikaapissa noin 10 cm korkeudella lattiasta. Hän joutui perääntymään, koska hänellä ei ollut savusukellusvarustusta.

Tämän jälkeen apulaispalopäällikkö teki palavaan kohteeseen sammutushyökkäyksen 6 kg jauhesammuttimella. Käsisammuttimen käyttö hillitsi palon etenemistä.

Tämän jälkeen hän antoi radiolla tehtävät paikalle saapuville sammutusyksiköille.

Sähkö katkaistiin tuulikaapissa olevasta mittaritaulusta, jolloin kohteen ilmanvaihto saatiin pysäytettyä.

Sammutusauton KK 11 mukana saapunut savusukelluspari sammutti palon ja raivasi kohteen. Vettä käytettiin noin 30 l.

Säiliöauto KK 141:n miehistö suoritti savutuuletuksen alipaineisesti.

Jälkivartiointi jäi kiinteistöhoitajan tehtäväksi.

17.3 Vahingot

Henkilövahinkoja ei sattunut. Palaneen asunnon osastoivan seinän takana asunut seinänaapuri, jouduttiin evakuoimaan vuorokaudeksi sukulaisiin asunnossa olleen kitkerän savunhajun vuoksi. Huoneistoon sijoitettiin siksi ajaksi ionisaattori puhdistamaan ilmaa.

Koko huoneisto irtaimistoinen kärsi savu- ja nokivahinkoja.

Asunnon siivouksesta ja korjauksesta aiheutui kustannuksia noin 10 000 euroa (60 000 mk). Irtaimistolle aiheutuneet vahingot olivat noin 6 700 euroa (40 000 mk).

17.4 Palon syttymissyy

Palo sai alkunsa, kun TV-vastaanotin syttyi palamaan. Tutkijat toimittivat palaneen TV:n jäänteet Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion tutkittaviksi. TV paloi kuitenkin niin pahoin, ettei jäänteistä voinut enää selvittää palon syttymissyytä.

Kyseinen TV-vastaanotin oli 10 vuotta vanha ja kotimaista valmistetta.

Televisio oli sijoitettuna kirjahyllyyn, jolloin tuuletusilman saanti oli rajoittunut.

Kuva 2. Kirjahylly palon jälkeen. V-muotoiset palokuviot lähtevät ylöspäin hyllyn keskeltä, missä TV oli.

Figure 2. The bookshelf after the fire. The V-shaped fire patterns head upwards, starting from the middle of the shelf where the TV set was placed.

17.5 Palon leviäminen

Palo saatiin rajattua olohuoneeseen siinä asunnossa, jossa se syttyi. Savua levisi jonkin verran muualle taloon.

Yleissyttymistä ei ehtinyt tapahtua. Se oli kuitenkin lähellä. Kahden ikkunan sisemmät ikkunaruudut ehtivät rikkoutua. Jos uloimmat ruudut olisivat ehtineet rikkoutua, palo olisi voinut levitä osastoimattomalle ullakolle, jolloin koko talo olisi ollut vaarassa.

17.6 Rakennus

Rakennus on yksikerroksinen rivitalo, jossa on kuusi huoneistoa. Sen kokonaispinta-ala on 326 m². Talon ulkoseinät olivat tiilivuorattua betonia. Sisäkatot olivat kipsilevyä.

C-talon yläpohjan ontelo oli osastoimaton. Sen sijaan B-, D- ja E-talojen ontelot oli osastoitu kipsilevyllä kahteen osastoon. Kun taloille haettiin rakennuslupaa, palopäällikkö edellytti lausunnossaan, että rakennuksen ullakkotilat tulee jakaa enintään 200 m²:n osastoihin B 15 -luokan rakennusosin. Tunteuttomasta syystä tätä ei toteutettu C-talossa.

Kuva 3. C-talon avoin yläpohjan ontelo.

Figure 3. The open-space attic of house C.

17.7 Asukkaat

Kohteessa on palovaroitinjärjestelmä, josta hälytys menee suoraan Kurikan paloasemalle. Asemalla on ympärivuorokauden päivystys. Kussakin huoneistossa on yksi palovaroitin. Palovaroittimet saavat käyttövirtansa akuista.

Palovaroitinjärjestelmän keskusyksikkö on A-talon sähkökeskuksessa, johon palokunnalla on putkilukko.

Monilla asukkailla on turvapuhelimet, joista hälytykset välittyvät niinkään Kurikan paloasemalle.

Samalla alueella A-talossa on kaksi 6 kg:n jauhesammutinta sekä sammutuspeite.

Talojen läheisyydessä on kaksi vesiasemaa. A-talossa on myös uima-allas, jossa on vettä noin 30 m³. Sitä voidaan tarvittaessa käyttää sammutukseen..

Kohteessa ei ollut turvallisuussuunnitelmaa.

17.8 Turvallisuusjärjestelyt

Kurikan Palvelutalosaatiolla on alueella viisi rivitaloa. Niissä on yhteensä 36 asukasta. Palon aikaan asukkaista 14 oli liikuntarajoitteisia.

Talossa (C-talo), jossa tulipalo sattui oli kuusi asukasta. Näistä osa oli liikuntarajoitteisia tai jonkin muun sairauden vuoksi toimintarajoitteisia.

17.9 Henkilöstö

Kohteessa ei ole vakinaista henkilökuntaa.

Alueella on A-talossa keittiö-ruokala, jossa työskentelee 2 henkilöä päivittäin kello 6.00-14.30.

Kiinteistönhoitaja suorittaa päivittäiset kiinteistönhuoltotyöt alueella.

Kotisairaanhoidajat käyvät päivittäin asunnoissa antamassa terveyspalveluja niitä tarvitseville.

Kodinhoitajat käyvät asunnoissa huolehtimassa päivittäisestä hyvinvoinnista.

Lähteet

<i>N:o</i>	<i>Asiakirja:</i>
1	Peurala Matti: Raportti palvelutalossa sattuneesta tulipalosta.
2	Palovaroitinjärjestelmän hälytysohje.
3	Palovaroitinjärjestelmän tuloste 23.2.2000.

- 4 Kurikan kaupungin apulaisrakennustarkastajan lausunto Kurikan palvelutalosaatiön omistamien asuinrakennusten ullakkotilan osastoinneista.
- 5 Kurikan kaupungin palopäällikön lausunto palvelutalojen rakennuslupahakemukseen 17.4.1984.
- 6 Ote Kurikan kaupungin rakennuslautakunnan kokouspöytäkirjasta 19.4.1984.
- 7 Jäljennös loppukatselmuspöytäkirjasta 26.6.1985.
- 8 Kurikan kaupungin pelastuslaitoksen hälytysselostus, onnettomuusselostus ja rakennusselostus.
- 9 Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunto RTL 6833/1/00.